

346

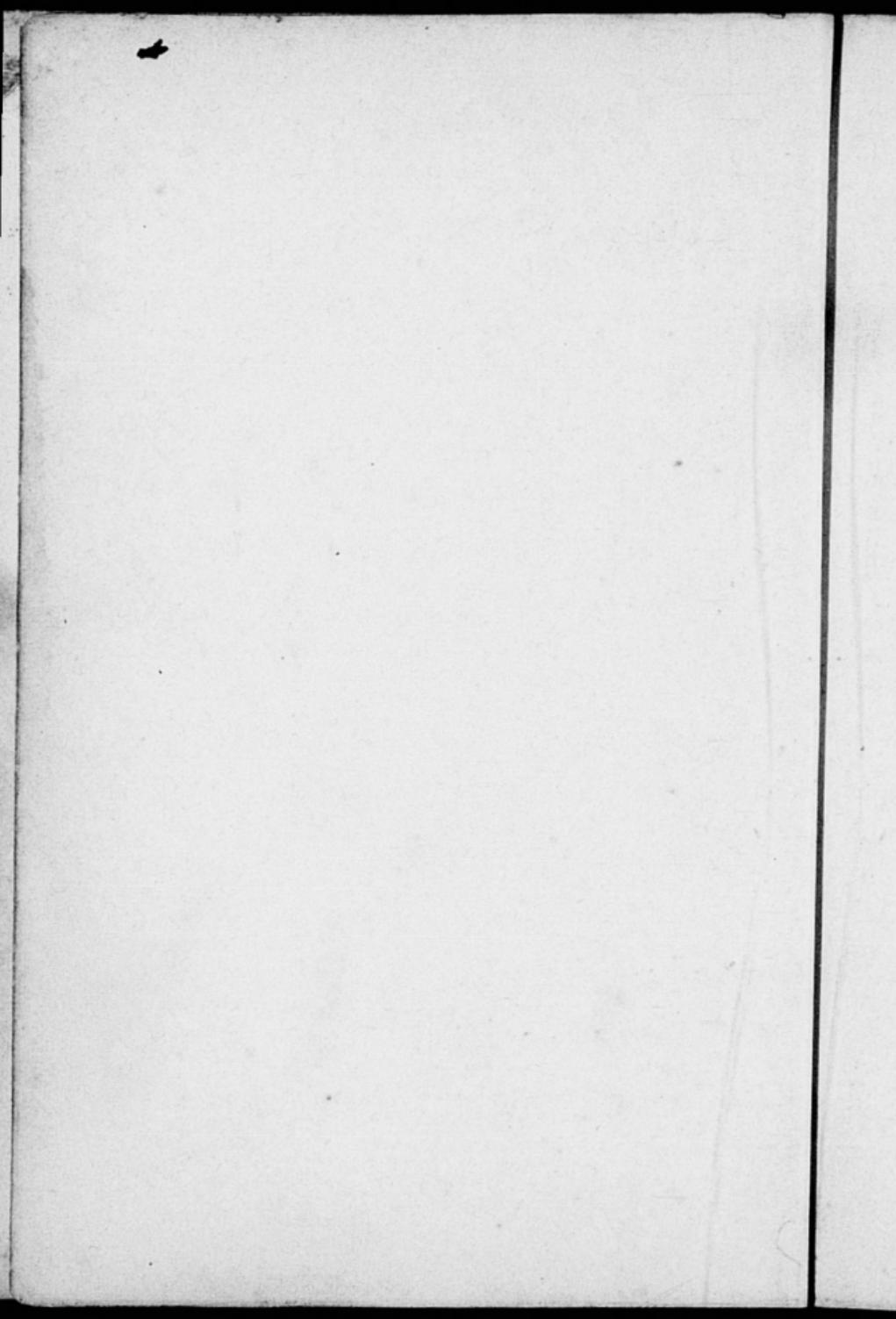
Vak 79

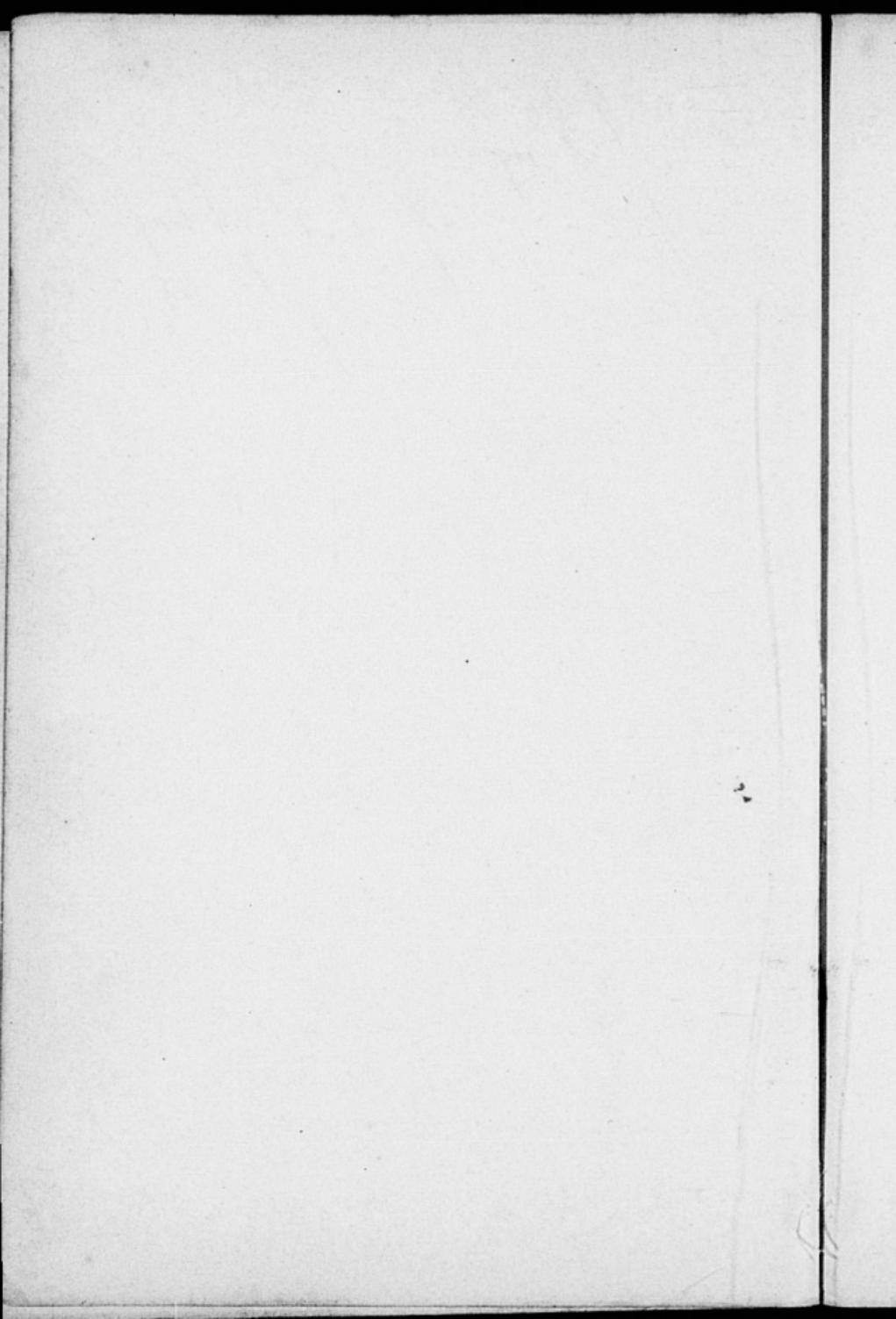

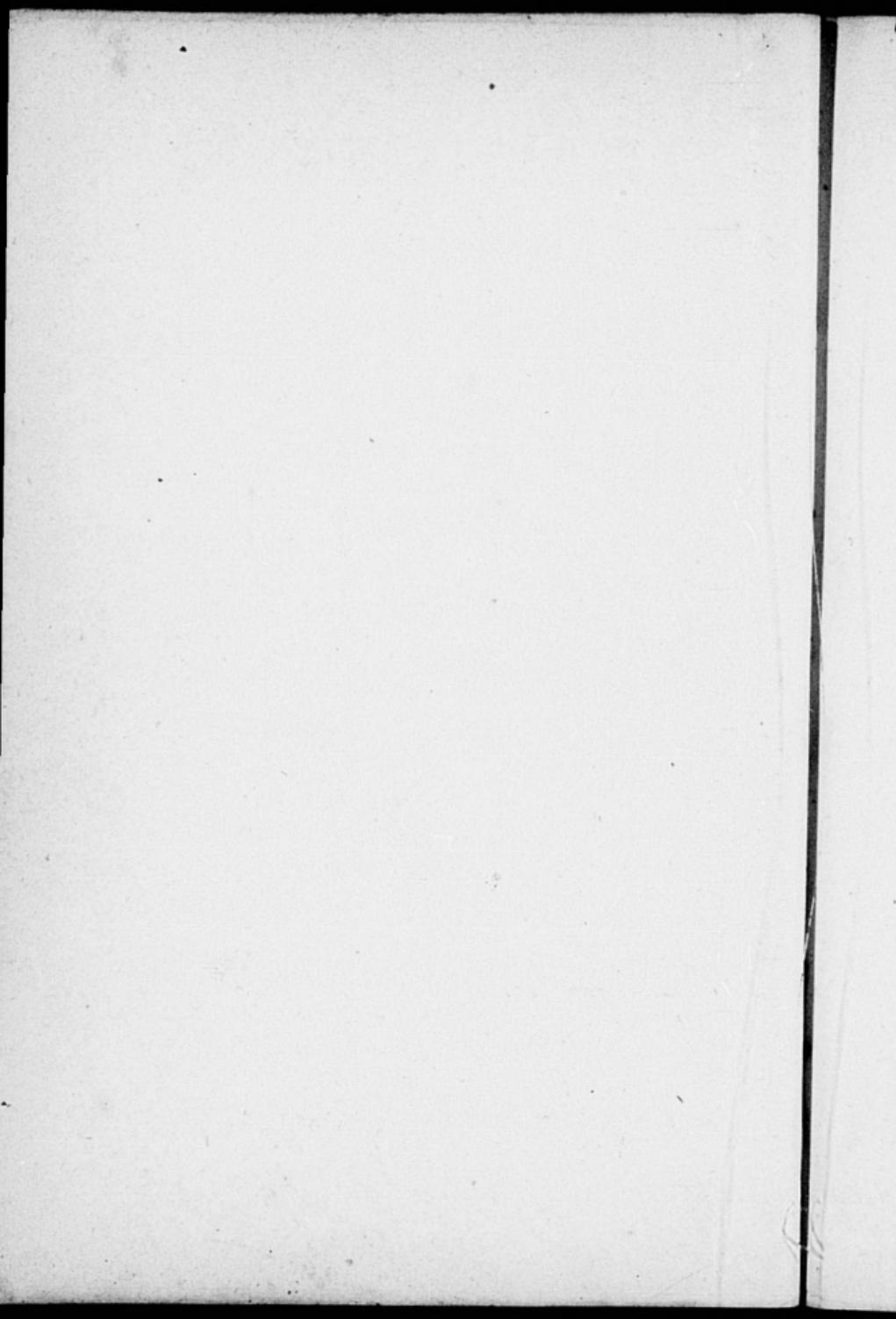

Sedum
P. P. Hinkelhof
3 July 1885

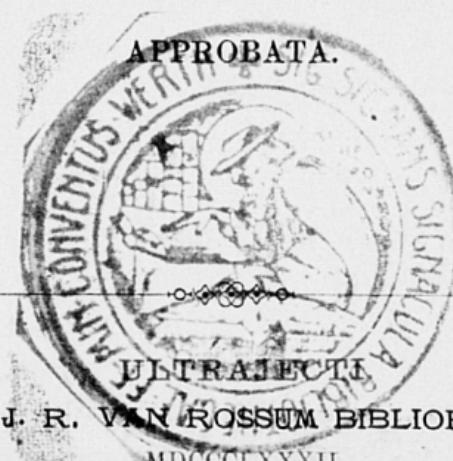

VAK 79 346.

RITUALIS ROMANI
= PARS
DE INFIRMIS, DE EXSEQUIIS,
DEQUE QUIBUSDAM BENEDICTIONIBUS
DEPROMPTA
EX RITUALIS ROMANI

EDITIONE SECUNDA RATISBONENSI
A SACR. RITUUM CONGREGATIONE

VID. J. R. VAN ROSSUM BIBLIOPOLA.
MDCCLXXXII.

D

I
G

R
in
pe
ha
fe
tio

N
bo
cr

se
„H
se

Qu
to

pe
au

(R

Ratisbonæ, ex Officina Fr. Pustet.

ANDREAS IGNATIUS SCHAEPMAN
DEI ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA
ARCHEBISCOPUS ULTRAJECTENSIS
SOLIO PONTIFICIO ASSISTENS etc.

Ut Sacerdotes curam animarum exercentes præscriptos ritus et preces Ritualis Romani, pro omnibus quæ extra ecclesiam, in domibus parochianorum aut in Cœmeterio, peragenda sunt, semper et ubique in promptu habeant, et magis commode secum circumferre valeant, ea e Ritualis Romani authentico Romano exemplari deprompta, de licentia Nostra, Fridericus Pustet, Bibliopola Ratisbonensis et S. Sedis Apostolicæ necnon Sacrorum Rituum Congregationis Typographus, separatim impressit in libello, cui titulus „Ritualis Romani Pars de Infirmis, de Exsequiis, deque quibusdam Benedictionibus.“ Quum igitur sacerdotum, a Nobis deputatorum, testimonio certiores facti simus, hanc peculiarem Ritualis Romani Partem cum authentico exemplari integri Ritualis Romani (Ratisbonensis Editionis secundæ accuratis-

simæ a Sacr. Rituum Congregatione approbatæ) ex quo ista deprompta sunt, in omnibus concordare: eam tenore præsentium approbamus evulgandique licentiam impertimus; hisce simul referentes Clerum Nostrum ad ea, quæ in Supplemento ad Rituale Romanum, pro usu Cleri Provinciæ Ecclesiasticæ Ultrajectensis a Sancta Sede concesso, ad hoc spectant.

In quorum fidem has Nostras litteras, manu Nostra subscriptas, atque majori Nostro sigillo munitas, expediri jussimus.

Ultrajecti 21. Dec. 1881.

(L. S.)

† A. I. Schaeppman

Archiepiscopus Ultrajectensis.

I n d e x.

	pag.
De Communione infirmorum	1
De Sacramento Extremæ Unctionis	9
Ritus benedictionis Apostolicæ in articulo mortis	23
De visitatione et cura infirmorum	27
Modus juvandi morientes	52
Ordo commendationis animæ	55
In exspiratione	90
De Exsequiis	93
Exsequiarum Ordo	98
De Officio faciendo in Exsequiis absente corpore defuncti etc.	117
De Exsequiis parvulorum	119
Ordo sepeliendi parvulos	120
<hr/>	
Benedictio adulti ægrotantis	133*
Benedictio puerorum ægrotantium	136*
Benedictio linteaminum pro infirmis	141*
Benedictio cujuscumque medicinæ	142*
Benedictio domus novæ (ex Rit. Rom.)	143*
Benedictio ad omnia	144*
Formula benedicendi quatuor scapularia	145*

Notanda
ex Supplemento ad Rituale Romanum:

	pag.
De Communione infirmorum	[149]
De Sacramento Extremæ Unctionis	[152]
Ordo administrandi Sacramentum Extremæ Unctionis	[154]
De visitatione et cura infirmorum	[156]
De Exsequiis	[156]
Exsequiarum Ordo	[160]
De Officio faciendo in Exsequiis absente corpore etc.	[163]
De Exsequiis parvulorum	[166]
Ordo sepeliendi parvulos	[167]

DE COMMUNIONE INFIRMORUM.

iaticum sacratissimi corporis Domini nostri Jesu Christi summo studio ac diligentia ægrotantibus, opportuno tempore procurandum est, ne forte contingat illos tanto bono, Parochi incuria, privatos decidere.

Cavendum autem in primis est, ne ad indignos cum aliorum scandalo deferatur: quales sunt publici usurarii, concubinarii, notorie criminosi, nominatim excommunicati aut denuntiati, nisi sese prius sacra Confessione purgaverint, et publicæ offensioni, prout de jure, satisfecerint.

Hortetur Parochus infirmum, ut sacram communionem sumat, etiam si graviter non ægrotet, aut mortis periculum non immineat, maxime si festi alicujus celebritas id suadeat, neque ipse illam ministrare recusabit.

Pro Viatico autem ministrabit, cum probabile est, quod eam amplius sumere non poterit. Quod si æger, sumpto Viatico, dies aliquot vixerit, vel periculum mortis evaserit,

et communicare voluerit, ejus pio desiderio
Parochus non deerit.

Potest quidem Viaticum brevi morituris
dari non jejunis; id tamen diligenter curan-
dum est, ne iis tribuatur, a quibus ob phrenesim,
sive ob assiduam tussim, aliumve si-
milem morbum, aliqua indecentia cum injuria
tanti Sacramenti timeri potest. Ceteris autem
infirmis, qui ob devotionem in ægritudine
communicant, danda est Eucharistia ante
omnem cibum et potum, non aliter ac ceteris
fidelibus, quibus nec etiam per modum medi-
cinæ ante aliquid sumere licet.

Sed alicui ad adorandum solum, seu de-
votionis, seu cujusvis rei prætextu ad ostendendum
non deferatur.

Deferriri autem debet hoc sanctum Sacra-
mentum ab Ecclesia ad privatas ægrotantium
domos decenti habitu, superposito mundo ve-
lamine, manifeste atque honorifice, ante pe-
ctus cum omni reverentia et timore, semper
lumine præcedente.

Parochus igitur processurus ad communi-
candum infirmum, aliquot campanæ ictibus
jubeat convocari parochianos, seu confrater-
nitatem Ss. Sacramenti, (ubi fuerit instituta)
seu alios pios Christifideles, qui sacram
Eucharistiam cum cereis, seu intorticiis co-
mitentur, et umbellam, seu baldachinum, ubi
haberi potest, deferant. Præmoneat, ut ægri

cubiculum mundetur, et in eo paretur mensa
linteo mundo cooperta, in quo Ss. Sacra-
mentum decenter deponatur.

Parentur luminaria, ac duo vascula, alterum
cum vino, alterum cum aqua. Præterea lin-
teum mundum ante pectus communicandi po-
natur, atque alia ad ornatum loci, pro cuius-
que facultate.

Ubi vero convenerint qui Eucharistiam
comitaturi sunt, Sacerdos indutus superpelliceo
et stola et, si haberi potest, pluviali albi
coloris, acolythis, seu Clericis, aut etiam Pres-
byteris (si locus feret) superpelliceo pariter
indutis comitatus, decenter, et de more ac-
ceptas aliquot particulas consecratas, vel unam
tantum (si longius aut difficilius iter sit fa-
ciendum) ponat in pyxide, seu parva custodia,
quam proprio suo operculo cooperit; et velum
sericum superimponit: ipse vero Sacerdos, im-
posito sibi prius ab utroque humero oblongo
velo decenti, utraque manu accipiat vas cum
Sacramento, et deinde umbellam, seu bal-
dachinum subeat, nudo capite processurus.

Præcedat semper acolythus, vel alias
minister deferens laternam (noctu autem hoc
Sacramentum deferri non debet, nisi necessi-
tas urgeat); sequantur duo Clerici, vel qui
illorum vices suppleant; quorum alter aquam
benedictam cum aspersorio, et bursam cum
corporali, quod supponendum erit vasculo

Ss. Sacramenti super mensa in cubiculo infirmi, et cum linteolo purificatorio ad digitos Sacerdotis abstergendos; alter hunc librum Ritualem deferat, et campanulam jugiter pulset. Succedant deinde deferentes intorticia. Postremo Sacerdos Sacramentum gestans elevatum ante pectus sub umbella, dicens Psalmum *Miserére*, et alios Psalmos, et Cantica.

Quod si longius, aut difficilius iter obeundum sit, et fortasse etiam equitandum, necesse erit vas, in quo Sacramentum defertur, bursa decenter ornata, et ad collum appensa, apte includere, et ita ad pectus alligare, atque obstringere, ut neque decidere, neque pyxide excuti Sacramentum queat.

Ingrediens vero locum, ubi jacet infirmus, dicat:

V. Pax huic domui.

R. Et omnibus habitantibus in ea.

Tum depositum Sacramentum super mensa, supposito corporali, genuflexus adorat, omnibus in genua procumbentibus: et mox accepta aqua benedicta, aspergit infirmum, et cubiculum, dicens Antiphonam:

**Aspérge me, Dómine, hyssópo, et
mundábor: lavábis me, et super nivem
dealbábor: et primum versum Psalmi**

Miserére, cum Glória Patri etc. Sicut erat, etc.

Deinde repetitur Ant.: Aspérges me, etc.

Postea

¶. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

¶. Dómine, exaúdi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

¶. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Exaúdi nos, Dómine sancte, Pater omnípotens, aetérne Deus: et míttere dignéris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custódiat, fóveat, prótegat, vísitet, atque deféndat omnes habitántes in hoc habitáculo. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

His dictis, accedat ad infirmum, ut cognoscat, num sit bene dispositus ad suscipiendum sacrum Viaticum, et utrum velit aliqua peccata confiteri; et illum audiat, atque ab-

solvat: quamvis prius deberet esse rite confessus, nisi necessitas aliter urgeat.

Postea facta de more confessione generali, sive ab infirmo, sive ejus nomine ab alio, Sacerdos dicit:

Misereátur, etc. Indulgéntiam, etc.

Deinde facta genuflexione, accipit Sacramentum de vasculo, atque illud elevans ostendit infirmo dicens:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, et more solito ter dicat: Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanábitur áima mea.

Et infirmus simul cum Sacerdote dicat eadem verba, saltem semel, submissa voce. Tum Sacerdos dans infirmo Eucharistiam, dicat:

Accipe, frater (vel soror), Viáticum córporis Dómini nostri Jesu Christi, qui te custódiat ab hoste maligno, et perdúcat in vitam aëternam. Amen.

Si vero communio non datur per modum Viatici, dicat more ordinario:

Corpus Dómini nostri Jesu Christi custódiat ánimam tuam in vitam aëternam. Amen.

Quod si mors immineat, et periculum sit in mora; tunc dicto **Misereáatur**, etc., prædictis precibus omnibus, vel ex parte omissis, ei statim Viaticum præbeatur.

Postea Sacerdos abluit digitos, nihil dicens: et infirmo detur ablutio. Deinde dicat:
¶. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Dómine sancte, Pater omnípotens, Ætérne Deus, te fidéliter deprecámur, ut accipiénti fratri nostro (vel soróri nostræ) sacrosánctum corpus Dómini nostri Jesu Christi Fílli tui, tam cónpori, quam ánime prospicit ad remédium sempitérnum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. **R.** Amen.

His expletis, si altera particula Sacra-
menti superfuerit (superesse autem semper
debet, præterquam in casu jam dicto), genu-
flectit, surgit, et accipiens vas cum Sacra-
mento, facit cum eo signum crucis super in-
firmum, nihil dicens, et reverenter illud de-
ferens, ordine quo venerat, revertitur ad
Ecclesiam, dicendo Psalmum **Laudáte Dó-**

minum de cœlis, etc. et alios Psalmos et Hymnos, prout tempus feret.

Cum pervenerit ad Ecclesiam, ponit Sacramentum super Altare, adorat, deinde dicit:

V. **Panem de cœlo præstítisti ei.**

R. Omne delectaméntum in se habéntem.

V. **Dóminus vobíscum.**

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquísti: tríbue, quæsumus, ita nos córporis et sanguinis tui sacra mystéria venerári; ut redemptiōnis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. R. Amen.

Deinde annuntiat Indulgencias a summis Pontificibus concessas Ss. Sacramentum comitantibus.

Postea cum Sacramento in pyxide velo cooperta faciat signum crucis super populum, nihil dicens. Postremo illud in loco suo reponat.

Quod si ob difficultatem, aut longitudinem itineris, vel quia ea qua decet veneratione, Sacramentum ad Ecclesiam commode reportari non potest, sumpta fuerit una tantum particula consecrata, ut dictum est, tunc ea infirmo administrata, Sacerdos, prædictis precibus recitatis, eum manu benedicit, et una cum aliis privato habitu, exstinctis luminibus, umbella demissa, latente pyxide, ad Ecclesiam, vel domum quisque suam revertatur.

DE SACRAMENTO EXTREMÆ UNCTIONIS.

Extremæ Unctionis Sacramentum a Christo Domino institutum, tamquam cœlestis medicina, non animæ solum, sed etiam corpori salutaris, omni studio ac diligentia periculose ægrotantibus adhibendum est, et eo quidem tempore, si fieri possit, cum illis adhuc integra mens et ratio viget, ut ad uberiorem Sacramenti gratiam percipiendam, ipsi etiam suam fidem, ac piam animi voluntatem conferre possint, dum sacro liniuntur Oleo.

In quo illud in primis ex generali Ecclesiæ consuetudine observandum est, ut si tempus, et infirmi conditio permittat, ante Extremam Unctionem Poenitentiæ, et Eucharistiæ Sacraenta infirmis præbeantur.

Habeat igitur Parochus loco nitido et decenter ornato, in vase argenteo seu stanneo diligenter custoditum sacrum Oleum infirmorum, quod singulis annis Feria V. in Cœna Domini ab Episcopo benedictum, veteri combusto, renovandum est. Id tamen, si forte infra annum aliquo modo ita deficiat, ut sufficere non posse videatur, neque aliud benedictum haberi queat, modico oleo non benedicto in minori quantitate superinfuso, reparari potest.

Oleum porro ipsum vel per se solum, vel in bombacio seu re simili servari potest; sed ad evitandum effusionis periculum multo commodius ad infirmos defertur in bombacio.

Debet autem hoc Sacramentum infirmis præberi, qui cum ad usum rationis per venerint, tam graviter laborant, ut mortis periculum imminere videatur; et iis, qui præsenio deficiunt, et in diem videntur morituri, etiam sine alia infirmitate.

Infirmis autem, qui, dum sana mente, et integris sensibus essent, illud petierint, seu verisimiliter petiissent, seu dederint signa contritionis, etiamsi deinde loquela am-

serint, vel amentes effecti sint, vel delirent, aut non sentiant, nihilominus præbeatur.

Sed si infirmus, dum phrenesi, aut amentia laborat, verisimiliter posset quidquam facere contra reverentiam Sacramenti, non inungatur, nisi periculum tollatur omnino.

Impenitentibus vero, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, et excommunicatis, et nondum baptizatis, penitus denegetur.

Non ministretur etiam prælium inituris, aut navigationem, aut peregrinationem, aut alia pericula subituris, aut reis ultimo supplicio mox afficiendis, aut pueris rationis usum non habentibus.

Si quis autem laborat in extremis, et periculum immineat ne decedat antequam finiantur Unctiones, cito ungatur, incipiendo ab eo loco: *Per istam sanctam Unctionem, etc.*, ut infra: deinde, si adhuc supervivat, dicantur Orationes prætermissæ, suo loco positæ.

Si vero dum inungitur, infirmus decedat, Presbyter ultra non procedat, et prædictas orationes omittat.

Quod si dubitet an vivat adhuc, Unctionem prosequatur, sub conditione pronuntiando formam, dicens: *Si vivis, per istam sanctam Unctionem, etc.*, ut infra.

Si autem acciderit, infirmum post peccatorum suorum confessionem ad exitum vitæ

properare, tunc cum sacro Viatico poterit et Oleum infirmorum ad eum deferri per ipsum Sacerdotem, qui defert sacram Eucharistiam: si tamen alius Presbyter, vel Diaconus, qui Oleum sanctum deferat, haberi possit, per ipsum deferatur, qui superpelliceo induitus cum Oleo sacro occulte delato sequatur Sacerdotem Viaticum portantem; et postquam infirmus Viaticum sumpserit, inungatur a Sacerdote.

In eadem infirmitate hoc Sacramentum iterari non debet, nisi diuturna sit; ut si, cum infirmus convaluerit, iterum in periculum mortis incidat.

Quinque vero corporis partes præcipue ungi debent, quas veluti sensuum instrumenta homini natura tribuit, nempe oculi, aures, nares, os, et manus: attamen pedes etiam, et renes ungendi sunt; sed renum unctio in mulieribus, honestatis gratia, semper omititur, atque etiam in viris, quando infirmus commode moveri non potest. Sed sive in mulieribus, sive in viris, alia corporis pars pro renibus ungi non debet.

Manus vero, quæ reliquis infirmis interius ungi debent, Presbyteris exterius ungantur.

Dum oculos, aures, et alia corporis membra, quæ paria sunt, Sacerdos ungit, caveat, ne alterum ipsorum inungendo, Sacramenti

formam prius absolvat, quam ambo hujusmodi paria membra perunxerit.

Si quis autem sit aliquo membro mutilatus, pars loco illi proxima inungatur, eadem verborum forma.

Hujus autem Sacramenti forma, qua sancta Romana Ecclesia utitur, solemnis illa precatio est, quam Sacerdos ad singulas unctiones adhibet, cum ait:

Per istam sanctam Unctionem, et suam piissimam misericordiam, indulget tibi Dominus quidquid, per visum, sive per auditum, etc. deliquisti.

ORDO MINISTRANDI

SACRAMENTUM EXTREMÆ UNCTIONIS.

Sacerdos igitur Sacramentum ministraturus, quatenus fieri poterit, parari curet apud infirmum mensam mappa candida coopertam, itemque vas, in quo sit bombacium, seu quid simile in septem globulos distinctum, ad abstergendas

14 De Sacram. Extremæ Unctionis.

partes inunctas; medullam panis ad detergundos digitos; et aquam ad abluendas Sacerdotis manus; ceream item candelam, quæ deinde accensa ipsi ungenti lumen præbeat. Denique operam dabit, ut quanta poterit munditia ac nitore hoc Sacramentum ministretur.

Deinde convocatis Clericis seu ministris, vel saltem uno Clerico, qui crucem sine hasta, aquam benedictam cum aspersorio, et librum Ritualem deferat, ipse Parochus decenter accipit vas sacri Olei infirmorum sacculo serico violacei coloris inclusum, illudque caute deferat, ne effundi possit. Quod si longius iter peragendum, aut etiam equitandum sit, vel alias adsit periculum effusionis, vas Olei sacculo, aut bursa inclusum, ut dictum est, ad collum appendat, ut commodius et securius perferat. Procedat autem sine sonitu campanulæ.

Cum perventum fuerit ad locum, ubi jacet infirmus, Sacerdos intrans cubiculum, dicit:

V. Pax huic domui.

R. Et omnibus habitantibus in ea.

Deinde deposito Oleo super mensam, superpelliceo, stolaque violacea indutus, ægroto crucem pie deosculandam porrigit; mox in modum crucis eum aqua benedicta, et cubiculum, et circumstantes aspergit, dicens An-

tiphonam: **A**spérges me, Dómine, etc. Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, et absolvat. Deinde piis verbis illum consoletur, et de hujus Sacramenti vi, atque efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat: et quantum opus sit, ejus animam confirmet, et in spem erigat vitæ æternæ.

Póstea dicat:

V. Adjutórium nostrum in nómine
Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Bintróeat, Dómine Jesu Christe,
domum hanc sub nostræ humi-
litatis ingréssu, ætérrna felícitas, di-
vína prospéritas, seréna lætítia, cá-
ritas fructuósa, sánitas sempitérrna:
effúgiat ex hoc loco accéssus dæ-
monum: adsint Angeli pacis, domúm-
que hanc déserat omnis maligna dis-
córdia. Magnífica, Dómine, super nos
nomen sanctum tuum; et bénedic ✠
nostræ conversatióni: sanctífica no-

stræ humilitatis ingr̄essum, qui sanctus et qui pius es, et p̄meranes cum Patre et Sp̄ritu sancto in s̄ecula s̄eculorum. Amen.

Orémus, et deprecémur Dóminum nostrum JESUM Christum, ut benedicéndo benedícat + hoc tabernáculum, et omnes habitantes in eo, et det eis Angelum bonum custódem, et fáciat eos sibi servíre ad considerandum mirabília de lege sua: avértat ab eis omnes contrárias potestátes: erípiat eos ab omni formidine, et ab omni perturbatióne, ac sanos in hoc tabernáculo custodíre dignétur: Qui cum Patre et Sp̄ritu sancto vivit et regnat Deus in s̄ecula s̄eculorum. Amen.

Orémus.

Exaúdi nos, Dómine sancte, Pater omnípotens, aetérne Deus: et míttere dignéris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custódiat, foyeat, prótegat, vísitet, atque deféndat omnes habi-

an-
cum
cula

um
ne-
cu-
et
em,
si-
ua:
po-
ní-
ac
íre
itu
æ-

er
ít-
m
e-
pi-

Cum Rituale hic expresse statuat, vulgari sermone fieri posse confessionem generalem, præbere juvat translationem, quæ tamen pro sacra Communione vel Benedictione Apostolica textui latino non substituatur.

Ik belijd aan den almachtigen God, de heilige Maria altijd Maagd, den heiligen Aartsengel Michael, den heiligen Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle Heiligen, en U Vader, dat ik zeer gezondigd heb door gedachte, woord en werk: door mijne schuld, door mijne schuld, door mijne grootste schuld. Daarom smeek ik de heilige Maria altijd Maagd, den heiligen Aartsengel Michael, den heiligen Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle Heiligen, en U Vader, voor mij tot den Heer onzen God te bidden.

Misereáturtui etc. Indulgéntiam etc.

In urgensi periculo metio
fiat sub hac unica fôrma:

Per istam sanctam Unctiónem, † et suam piíssimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid deliquísti per sensus, visum, audítum, odorátum, gustum et tactum. Amen.

At si id liceat, singuli quinque sensus ungantur, dum pronuntiando hanc generalem formam exprimuntur.

tantes in hoc habitáculo. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Quæ Orationes, si tempus non patiatur, ex parte, vel in totum poterunt omitti. Tum de more facta confessione generali, latino, vel vulgari sermone, Sacerdos dicat: Misereáatur, etc. Indulgéntiam, etc.

Antequam Parochus incipiat ungere infirmum, moneat adstantes, ut pro illo orent, et ubi commodum fuerit, pro loco et tempore, et adstantium numero, vel qualitate, recitent septem Psalms Poenitentiales cum Litaniis, vel alias preces, dum ipse Unctionis Sacramentum administrat. Mox dicat:

In nōmine Patris, + et Fílli, + et Spíritus + sancti, exstinguátur in te omnis virtus diáboli per impositionem mánuum nostrárum, et per invocationem ómnium sanctórum Angelórum, Archangelórum, Patriarchárum, Prophetárum, Apostolórum, Mártirum, Confessórum, Vírginum, atque ómnium simul Sanctórum. Amen.

Deinde intincto pollice in Oleo sancto, in modum crucis ungit infirmum in partibus hic subscriptis, aptando proprio loco verba formæ in hunc modum:

AD OCULOS.

Per istam sanctam Unctiōnem, +
et suam piíssimam misericórdiam,
indúlgeat tibi Dóminus quidquid per
visum deliquísti. Amen.

Minister vero, si est in Sacris, vel ipse-
met Sacerdos, post quamlibet Unctionem, ter-
gat loca inuncta novo globulo bombacii, vel
rei similis, eumque in vase mundo reponat,
et ad Ecclesiam postea deferat, comburat,
cineresque projiciat in sacrarium.

AD AURES.

Per istam sanctam Unctiōnem, +
et suam piíssimam misericórdiam, in-
dúlgeat tibi Dóminus quidquid per
audítum deliquísti. Amen.

AD NARES.

Per istam sanctam Unctiōnem, +
et suam piíssimam misericórdiam, in-
dúlgeat tibi Dóminus quidquid per
odorátum deliquísti. Amen.

AD OS, COMPRESSIS LABIIS.

Per istam sanctam Unctiōnem, + et
suam piíssimam misericórdiam, indúl-
geat tibi Dóminus quidquid per gustum
et locutiōnem deliquísti. Amen.

Ex Apostolica venia, in viris.

AD PECTUS.

Per istam sanctam Unctiónem, + et suam piíssimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per cogitációnes et afféctus cordis deliquísti. Amen.

Per istam sanctam Unctiónem, + et suam piíssimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per tactum deliquísti. Amen.

Et adverte, quod Sacerdotibus, ut dictum est, manus non inunguntur interius, sed exterius.

AD PEDES.

Per istam sanctam Unctiónem, + et suam piíssimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per gressum deliquísti. Amen.

AD LUMBOS SIVE RENES.

Per istam sanctam Unctiónem, + et suam piíssimam misericórdiam, indúlgeat tibi Dóminus quidquid per lumbórum delectácionem deliquísti. Amen.

Hæc autem unctione ad lumbos, ut dictum est, omittitur semper in feminis, et etiam in viris, qui ob infirmitatem vix, aut sine periculo moveri non possunt.

Quibus omnibus peractis, Sacerdos dicit:

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster.

V. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R. Sed líbera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum.

R. Deus meus sperántem in te.

V. Mitte ei, Dómine, auxílium de sancto. R. Et de Sion tuére eum.

V. Esto ei, Dómine, turris fortitúdinis. R. A fácie inimíci.

V. Nihil profíciat inimícus in eo.

R. Et fílius iniquitatis non appónat nocére ei.

V. Dómine, exaúdi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Dómine Deus, qui per Apóstolum tuum Jacóbum locútus es: Infir-

máтур quis in vobis? indúcat presbyters Ecclésiæ, et orent super eum, ungéntes eum óleo in nómine Dómini: et orátio fídei salvábit infírmum, et alleviábit eum Dóminus: et si in peccátis sit, remitténtur ei; cura, quásumus, Redémptor noster, grátia sancti Spíritus languóres istíus infírmi, ejúsque sana vúlnera, et dímítte peccáta, atque dolóres cunctos mentis et córporis ab eo expélle, plenámque intérius et extérius sanitátem misericórditer redde, ut ope misericórdiae tuæ restitútus, ad prístina reparétur offícia: Qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus, in sæcula sæculórum. Amen.

O rémus.

Réspice, quásumus Dómine, fámulum tuum N. in infirmitáte sui córporis fatiscéntem, et ániam réfove, quam creásti: ut castigatióibus emendátus, se tua séntiat medicína salvátum. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Orémus.

Dómine sancte, Pater omnípotens,
 ætérne Deus, qui benedictiónis
 tuæ grátiam aegrís infundéndo cor-
 póribus, factúram tuam multíplici pie-
 téte custódis: ad invocatiónem tui nó-
 minis benígnus assíste; ut fámulum
 tuum ab aegritúdine liberátum, et sa-
 nitáte donátum, déxtera tua érigas,
 virtúte confírmes, potestáte tueáris,
 atque Ecclésiae tuæ sanctæ, cum omni
 desideráta prosperitáte, restítuas. Per
Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Ad extremum, pro personæ qualitate, salutaria monita breviter præbere poterit, quibus infirmus ad moriendum in Domino confirmetur, et ad fugandas dæmonum tentationes roboretur.

Denique aquam benedictam, et crucem, nisi aliam habeat, coram eo relinquat, ut illam frequenter adspiciat, et pro sua devozione osculetur et amplectatur.

Admoneat etiam domesticos et ministros infirmi, ut si morbus ingravescat, vel infirmus incipiat agonizare, statim ipsum Parochum accersant, ut morientem adjuvet, ejusque animam Deo commendet: sed si mors immi-

neat, priusquam discedat, Sacerdos animam
Deo rite commendabit.

Quae autem pertinent ad visitationem, cu-
ramque infirmorum, et ad juvandos morientes,
ad commendationem animæ, et ad exsequias,
infra suis locis præscribuntur. pag. 27.

RITUS BENEDICTIONIS APOSTOLICÆ IN ARTICULO MORTIS A SACERDOTIBUS AD ID DELEGATIS IMPERTIENDÆ.

Benedictio in articulo mortis cum so-
leat impertiri post Sacraenta Pœni-
tentiæ, Eucharistiæ, et Extremæ
Unctionis illis infirmis, qui vel illam petierint,
dum sana mente et integris sensibus erant,
seu verisimiliter petiissent, vel dederint signa
contritionis; impertienda iisdem est, etiam si
postea linguæ, ceterorumque sensuum usu sint
destituti, aut in delirium vel amentiam inci-
derint. Excommunicatis vero, impenitentibus,
et qui in manifesto peccato mortali moriun-
tur, est omnino deneganda.

Habens prædictam facultatem, ingrediendo cubiculum, ubi jacet infirmus, dicat: *Pax huic dómui, etc.* ac deinde ægrotum, cubiculum, et circumstantes asperget aqua benedicta, dicendo Antiphonam: *Aspérge me, etc.*

Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, et absolvat. Si confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus Benedictionis efficacia ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat, atque hortetur, ut morbi incommoda ac dolores in anteactæ vitæ expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultro acceptandum quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnarum, quas peccando promeruit.

Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens, fore, ut ex divinæ munificentia larigitate eam pœnarum remissionem, et vitam sit consecuturus æternam.

Postea dicat:

V. Adjutorium nostrum in nōmine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

Antiphona. Ne reminiscáris, Dómine, delicta fámuli tui (vel ancillæ

tuae): neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster.

V. Et ne nos indúcas in tentaciónem.

R. Sed líbera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum (vel ancíllam tuam, et sic deinceps).

R. Deus meus, sperántem in te.

V. Dómine, exaúdi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

O rémus.

Clementíssime Deus, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui néminem vis períre in te credéntem, atque sperántem: secundum multitúdinem miseratiónum tuárum résponce propítius fámulum tuum N., quem tibi vera fides, et spes christiána comméndant. Vísita eum in salutári tuo, et per Unigéniti

tui passiónem et mortem, ómnium ei delictórum suórum remissiónem, et véniam cleménter indúlge: ut ejus ánima in hora éxitus sui te júdicem propitiátum invéniat, et in ságuine ejúsdem Fílii tui ab omni mácula ablúta, transíre ad vitam mereátur perpétuam. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Tum dicto ab uno ex Clericis adstantibus
Confíteor, etc. Sacerdos dicat: Misereátrur etc.
 Deinde:

Dóminus noster Jesus Christus,
 Fílius Dei vivi, qui beáto Petro Apóstolo suo dedit potestátem ligándi, atque solvéndi, per suam piíssimam misericórdiam recípiat confessiónem tuam, et restítuat tibi stolam primam, quam in Baptísmate recepísti: et ego facultáte mihi ab apostólica Sede tribúta, indulgentiam plenáriam, et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo.

In nómine Patris, + et Fílii, et Spíritus sancti. Amen.

Per sacrosáncta humánæ repara-tiónis mystéria, remíttat tibi omní-potens Deus omnes præséntis, et fu-túræ vitæ pœnas, paradísi portas apériat, et ad gaúdia sempitérna per-dúcat. Amen.

Benedícat te omnípotens Deus, Pa-ter, ✠ et Fílius, et Spíritus sanctus. Amen.

Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum precum recitandarum tempus suppetat, statim Sacerdos Benedi-ctionem ei impertiatur.

Deinde sequentes preces quanta poterit majori devotione dicat, admoneatque dome-sticos, et circumstantes, ut simul orent pro moriente. pag. 55.

DE VISITATIONE
ET CURA INFIRMORUM.

Procurus in primis meminisse debet, non postremas esse muneric sui par-tes, ægrotantium curam habere. Quare cum primum noverit, quempiam ex fidelibus

28 De visitatione et cura infirmorum.

curæ suæ commissis ægrotare, non exspectabit, ut ad eum vocetur, sed ultiro ad illum accedat: idque non semel tantum, sed saepius, quatenus opus fuerit; horteturque parochiales suos, ut ipsum admoneant, cum aliquem in parochia sua ægrotare contigerit, præcipue si morbus gravior fuerit.

Ad hoc juvabit, præsertim in amplis parochiis, ægrotorum notam seu catalogum habere, ut cujusque statum et conditionem cognoscat, eorumque memoriam facilius retinere, et illis opportune subvenire possit.

Quod si Parochus legitime impeditus, infirmorum, ut quando plures sunt, visitationi interdum vacare non potest: id præstandum curabit per alios Sacerdotes, si quos habet in parochia sua, aut saltem per laicos homines pios, et christiana caritate præditos.

Ægrotos visitans, ea, qua Sacerdotes Domini decet, honestate et gravitate se habeat, ut non ægris solum, sed sibi et domesticis verbo et exemplo proposit ad salutem.

Eorum vero præcipuam curam geret, qui humanis auxiliis destituti, benigni ac providi Pastoris caritatem et operam requirunt. Quibus si non potest ipse succurrere de suo, et eleemosynas illis, prout debet, si facultas suppetit, erogare, quantum fieri potest, sive per caritatis, vel alterius nominis confraternitatem, si in ea civitate vel loco fuerit, sive

per privatas, sive per publicas collectas et eleemosynas, illorum necessitatibus succur-
rendum curabit.

In primis autem spiritualem ægrotantium curam suscipiat, omnemque diligentiam in eo ponat, ut in viam salutis eos dirigat, atque a diabolicis insidiis salutarium adjumentorum præsidio defendat, ac tueatur.

Accedat autem ad ægrotum ita paratus, ut in promptu habeat argumenta ad per-
suadendum apta, ac præsertim Sanctorum exempla, quæ plurimum valent: quibus eum in Domino consoletur, excitet, ac recreet. Horteturque, ut omnem spem suam in Deo ponat, peccatorum suorum pœniteat, divinam misericordiam imploret, et infirmitatis poenas, tamquam paternam Dei visitationem, patienter ferat, et ad salutem suam provenisse credat, ut vitam, moresque suos melius instituat.

Deinde qua par est prudentia et caritate, hominem ad sacram confessionem inducat, et confidentem audiat, etiamsi velit totius vitæ peccata confiteri; ac si opus fuerit, tam infirmo, quam ejus familiaribus vel propinquis in memoriam revocet, quod Lateranensis Concilii, ac plurium summorum Pontificum decretis cavetur sub gravibus pœnis, ne medici ultra tertiam vicem ægrotos visitent, nisi prius ipsis certo constet, illos Confessionis Sacramento rite expiatos fuisse.

Illud præterea diligenter servari curabit, ne quis pro corporali salute aliquid ægroto suadeat, vel adhibeat, quod in detrimentum animæ convertatur.

Ubi vero periculum immineat, Parochus monebit ægrotum, ne dæmonum astutia, neque medicorum pollicitationibus, neque propinquorum, aut amicorum blanditiis se ullo modo decipi sinat, quo minus ea, quæ ad animæ salutem pertinent, opportune procuret, et qua par est devotione et celeritate, sancta Sacramenta, dum sana mens est, integrique sensus, religiose suscipiat, citra fallacem illam, ac perniciosa procastinationem, quæ plurimos ad æterna supplicia perduxit, in diesque, fallente diabolo, perducit.

Quod si æger aliquis hortationibus ac monitis Sacerdotum, vel amicorum et domesticorum consiliis adduci non potest, ut velit peccata sua confiteri, tunc non omnino desperanda res est, sed quamdiu ille vivit, repetendæ sunt frequenter variæ et efficaces Sacerdotum, et aliorum piorum hominum exhortationes; proponendaque æternæ salutis damna, et sempiternæ mortis supplicia; ostendendaque immensa Dei misericordia, eum ad poenitentiam provocantis, ad ignoscendum paratissimi. Adhibendæ sunt etiam tum privatæ, tum publicæ ad Deum preces, ad di-

vinam gratiam impetrandam pro salute miseri decumbentis.

Videbit denique Sacerdos, quibus potissimum temptationibus, aut pravis opinionibus æger sit subjectus, eique, prout opus fuerit, apta remedia prudenter adhibebit.

Sacras imagines Christi Domini crucifixi, beatæ Mariae Virginis, et Sancti, quem æger præcipue veneratur, ob oculos ejus apponi curabit. Vasculum item adsit Aquæ benedictæ, qua frequenter aspergatur.

Proponet etiam ægrotanti, prout ejus conditio feret, aliquas breves orationes, et pias mentis ad Deum excitationes: præsertim versiculos e Psalmorum libro, vel Orationem Dominicam, et Salutationem Angelicam, Symbolum fidei, vel passionis Domini nostri meditationem, et Sanctorum martyria et exempla, ac cœlestis gloriae beatitudinem. Hæc tamen opportune et discrete suggerantur, ne ægroto molestia, sed levamen afferatur.

Consoletur infirmum, dicens, se pro eo in Missæ sacrificio, et aliis precibus oraturum, curaturumque ut alii itidem pro eo faciant, idque re ipsa præstabit.

Si morbus gravior, vel cum periculo fuerit, ægroto suadeat, ut dum integra mente est, rem suam omnem recte constituat, et testamentum faciat; si quid habeat alienum, restituat, et ad remedium animæ suæ pro fa-

32 De visitatione et cura infirmorum.

cultatibus, quod in Domino ei placuerit, disponat: sed hæc suggerendo, omnis avaritiæ nota caveatur.

Hortetur denique, ut si convaluerit, ante omnia ad Ecclesiam veniat, ubi Deo gratias agat de restituta valetudine, ut sacram communionem pie suscipiat; ac deinceps meliorem vitæ disciplinam teneat.

Sequentes preces omnes, vel ex parte, prout tempus, et ægrotorum conditio feret, pro arbitrio Sacerdotis dici, vel omitti possunt.

Sacerdōs igitur infirmi cubiculum ingressus primum dicat:

V. Pax huic dómui.

R. Et ómnibus habitántibus in ea.

Mox infirmum, et lectum ejus, et cubiculum aspergat Aqua benedicta, dicens Antiphonam:

Aspérges me, Dómine, hyssópo, et mundábor: lavábis me, et super ni-vem dealbábor.

Deinde erga infirmum officium suum præstet, ut supra dictum est. Quo præstito, vel antequam discedat, dicere poterit supra infirmum aliquem Psalmum ex quatuor prioribus Pœnitentialibus vel Psalmum. Qui hábitat, etc. (pag. 47), cum Glória Patri, in fine. Postea dicat:

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster.

- V. Et ne nos indúcas in tentatióne.
 R. Sed líbera nos a malo.
 V. Salvum fac servum tuum.
 R. Deus meus, sperántem in te.
 V. Mitte ei, Dómine, auxílium de sancto.
 R. Et de Sion tuére eum.
 V. Nihil profíciat inimícus in eo.
 R. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.
 V. Esto ei, Dómine, turris fortitúdinis.
 R. A fácie inimíci.
 V. Dóminus opem ferat illi.
 R. Super lectum dolóris ejus.
 V. Dómine, exaúdi oratióne meam.
 R. Et clamor meus ad te véniat.
 V. Dóminus vobíscum.
 R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

D
e
us, cui p
ró
pri
um est miseri
ri
a
se
per et párcere: súscipe de
precatióne
nostram; ut nos, et hunc

fámulum tuum , quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pie-tatis cleménter absolvat.

D eus, infirmitatis humánæ singuláre præsídium, auxílii tui super infírmum fámulum tuum osténde virtútem: ut ope misericórdiae tuæ adjútus, Ecclésiæ tuæ sanctæ incólumis repræsentári mereátur.

C oncéde hunc fámulum tuum, quáe-sumus Dómine Deus, perpétua mentis et cónporis sanitáte gaudére: et gloriósa beatæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et aetérna pérfrui lætitia. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Benedíctio Dei omnipoténtis, Patris, + et Fílli, et Spíritus sancti, descéndat super te, et máneat sem-per. R. Amen.

Deinde aspergat eum Aqua benedicta.

Qui sequuntur Psalmi, et Evangelia, cum Precibus, pro temporis etiam opportunitate, et aegrotantium pio desiderio, Sacerdotis arbitrio dici poterunt.

Psalmus 6.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me,
* neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine quóniam in-
fírmus sum: * sana me Dómine quó-
niám conturbáta sunt ossa mea.

Et áнима mea turbáta est valde: *
sed tu Dómine úsquequo?

Convértere Dómine, et éripe áni-
mam meam: * salvum me fac pro-
pter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui me-
mor sit tui: * in inférno autem quis
confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo
per síngulas noctes lectum meum: *
lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: *
inveterávi inter omnes inimícós meos.

Discédite a me omnes qui operá-
mini iniquitátem: * quóniam exaudí-
vit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem
meam, * Dóminus oratióne meam
suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur vehe-
ménter omnes inimíci mei: * conver-
tántur et erubéscant valde velóciter.

Glória Patri.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Sequéntia sancti Evangélii secún-
dum Mattháeum. R. Glória tibi, Dó-
mine.

Dum Sacerdos dicit **Sequéntia**, etc. facit
signum crucis de more super se in fronte,
ore, et in pectore, similiter super infirmum,
si fuerit masculus, et is ob infirmitatem non
potest se signare.

Si autem fuerit femina, dum Sacerdos se
signat, illa per semetipsam in locis prædi-
ctis se signet, si potest: si vero non potest,
alia mulier eam signet: et hoc idem in se-
quentibus Evangelii servetur.

Matth. 8.

Bn illo témpore: Cum introisset
Jesus Caphárnaum, accéssit ad
eum centúrio, rogans eum, et dicens:
Dómine, puer meus jacet in domo
paralyticus, et male torquétur. Et
ait illi Jesus: Ego véniam, et curábo

eum. Et respóndens centúrio, ait: Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanábitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestáte constitútus, habens sub me mílités, et dico huic: Vade, et vadit; et álii: Veni, et venit; et servo meo: Fac hoc, et facit. Aúdiens autem Jesus, mirátus est, et sequéntibus se dixit: Amen dico vobis, non invéni tantam fidem in Israël. Dico autem vobis, quod multi ab oriénte, et occidénte vénient, et recúmbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob in régno cœlórūm: filii autem regni ejiciéntur in ténebras exterióres; ibi erit fletus, et stridor déntium. Et dixit Jesus centurióni: Vade, et sicut credidísti, fiat tibi. Et sanátus est puer in illa hora.

Orémus.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, salus ætérrna credéntium, exaúdi nos pro infírmo fámulo tuo N., pro quo

misericórdiæ tuæ implorámus auxílium: ut réddita sibi sanitáte, gratiárum tibi in Ecclésia tua référat actíones. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Psalmus 15.

Consérva me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nómínum eórum per lábia mea.

Dóminus pars haereditátis meæ, et cálicis mei: * tu es, qui restitues haereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit
mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad
noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu
meo semper: * quóniam a dextris est
mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum,
et exsultávit lingua mea: * ínsuper
et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam
meam in inférno: * nec dabis san-
ctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adim-
plébis me lætitia cum vultu tuo: *
delectatiónes in déxtera tua usque
in finem. Glória Patri.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sequéntia sancti Evangélii secún-
dum Marcum.

R. Glória tibi, Dómine.

Marc. 16. c.

Bn illo témpore: Recumbéntibus
úndecim discípulis, appáruit illis
Jesus, et exprobrávit incredulitátem

eórum, et durítiam cordis; quia iis, qui víderant eum resurrexisse, non credidérunt. Et dixit eis: Eúntes in mundum univérsum, prædicáte Evan-gélium omni creatúræ. Qui credíderit, et baptizátus fúerit, salvus erit: qui vero non credíderit, condemnábitur. Signa autem eos, qui credíderint, hæc sequéntur: In nómine meo dæmónia ejícient: linguis loquéntur novis: ser-péntes tollent: et si mortíferum quid biberint, non eis nocébit: super aegros manus impónent, et bene habébunt.

Orémus.

Oratio.

Virtútum cœlestium Deus, qui ab hu-mánis corpóribus omnem languórem, et omnem infirmitátem præcépti tui potestáte depéllis: adéstó propítius huic fámulo tuo N., ut fugátis infirmitátibus, et víribus recéptis, nomen sanctum tuum, instauráta prótinus sanitáte, benedícat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Psalmus 19.

Exaúdiat te Dóminus in die tribulationis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto: * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrificii tui: * et holocaústum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndum cor tuum: * et omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo: * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Implicant Dóminus omnes petitíones tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exaúdier illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cùrribus, et hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt: * nos autem surréximus et erécti sumus.

Dómine salvum fac regem: * et exaudi nos in die, qua invocavérimus te.

Glória Patri.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sequéntia sancti Evangélii secún-dum Lucam.

R. Glória tibi, Dómine.

Luc. 4. g.

Den illo témpore: Surgens Jesus de synagóga, introívit in domum Si-mónis. Socrus autem Simónis tene-bátur magnis fébribus: et rogavérunt illum pro ea. Et stans super illam, imperávit febri: et dimísit illam. Et contínuo surgens ministrábat illis. Cum autem sol occidísset, omnes, qui habébant infírmos váriis languóribus, ducébant illos ad eum. At ille síngulis manus impónens, curábat eos.

Orémus. Oratio.

Dómine, sancte, Pater omnípotens, aétérne Deus, qui fragilitátem hu-mánæ conditiónis, infúsa virtútis tuæ dignatióne, confírmas, ut salutáribus remédiis pietátis tuæ córpora nostra et mentes vegeténtur, super hunc fá-mulum tuum propítius inténde: ut

omni necessitáte corpóreæ infirmitá-
tis exclúsa, grátia in eo prístinæ sani-
tatis perfécte reparétur. Per Chri-
stum Dóminum nostrum. R. Amen.

Psalmus 85.

Qnclína Dómine aurem tuam, et
exaúdi me: * quóniam inops et
pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam
sanctus sum: * salvum fac servum
tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére mei, Dómine, quóniam ad
te clamávi tota die: * latífica ánimam
servi tui, quóniam ad te, Dómine,
ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis et mitis,
* et multæ misericórdiæ ómnibus in-
vocántibus te.

Aúribus pércipe, Dómine, oratió-
nem meam: * et inténde voci depre-
catiόnis meæ.

In die tribulatiόnis meæ clamávi
ad te: * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis, Dómine:
* et non est secúndum ópera tua.

44 De visitatione et cura infirmorum.

Omnes gentes quascumque fecisti,
vénient et adorabunt coram te, Dó-
mine: * et glorificabunt nomen tuum.

Quóniam magnus es tu, et fáciens
mirabilia: * tu es Deus solus.

Deduc me, Dómine, in via tua, et
ingrédiar in veritáte tua: * lætétur
cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus,
in toto corde meo: * et glorificábo
nomen tuum in æténum.

Quia misericórdia tua magna est
super me: * et eruísti ánimam meam
ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super
me, et synagóga poténtium quæsié-
runt ánimam meam: * et non propo-
suérunt te in conspéctu suo.

Et tu, Dómine Deus, miserátor et
miséricors: * pátiens, et multæ mi-
sericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére mei: *
da impérium tuum púero tuo, et sal-
vum fac filium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut
vídeant, qui odérunt me, et confun-
dántur: * quóniam tu Dómine adju-
vísti me, et consolátus es me.

Glória Patri.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sequéntia sancti Evangélii secún-
dum Joánnem.

R. Glória tibi, Dómine.

Joann. 5.

In illo témpore: Erat dies festus Judæórum, et ascéndit Jesus Jerosólymam. Est autem Jerosólymis Probática piscína, quæ cognominátur hebráice Bethsáida, quinque pórticus habens. In his jacébat multitúdo magna languéntium, cæcórū, claudórū, aridórū exspectántium aquæ motum. Angelus autem Dómini de-scendébat secúndum tempus in piscínam: et movebátur aqua. Et qui prior descendísset in piscínam post motiō-nem aquæ, sanus fiébat a quacumque detinebátur infirmitáte. Erat autem

quidam homo ibi, triginta et octo annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidisset Jesus jacentem, et cognovisset quia multum jam tempus habéret, dicit ei: Vis sanus fieri? Respóndit ei lánguidus: Dómine, hóminem non hábeo, ut cum turbáta fúerit aqua, mittat me in piscinam: dum vénio enim ego, álius ante me descéndit. Dicit ei Jesus: Surge, tolle grabátum tuum, et ámbula. Et statim sanus factus est homo ille: et sústulit grabátum suum, et ambulábat. Erat autem Sábbatum in die illo. Dicébant ergo Judæi illi, qui sanátus fúerat: Sábbatum est, non licet tibi tollere grabátum tuum. Respóndit eis: Qui me sanum fecit, ille mihi dixit: Tolle grabátum tuum, et ámbula. Interrogavérunt ergo eum: Quis est ille homo, qui dixit tibi: Tolle grabátum tuum, et ámbula? Is autem, qui sanus fúerat efféctus, nesciébat quis esset. Jesus enim declinávit a turba constitúta in loco. Póstea invénit eum

Jesus in templo, et dixit illi: Ecce sanus factus es: jam noli peccáre, ne detérius tibi áliquid contíngat.

Orémus.

Oratio.

Réspice, Dómine, fámulum tuum in infirmitáte sui córporis laborántem, et ánimag réfove, quam creásti: ut castigatiónibus emendátus, contínuo se séntiat tua medicína salvátum. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi,
* in protectióne Dei cœli com-
morábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es
tu, et refúgium meum: * Deus meus
sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de lá-
queo venántium, * et a verbo áspero.

Scápolis suis obumbrábit tibi: * et
sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: *
non timébis a timóre noctúrno.

A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris: * ab in-cúrsu, et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributióne peccatórum vidébis.

Quóniam tu es Dómine spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum: * et flagéllum non appropinquábit taber-náculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te: * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem, et basilíscum am-bulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eū: * prótegam eum, quóniam cog-novit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exaúdiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne, erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum:
* et osténdam illi salutáre meum.

Glória Patri.

Orémus.

Oratio.

Omnípotens, sempitérne Deus, infirmitátem fámuli tui propítius résponce: atque ad protegéndum eum déxteram tuæ majestátis exténde. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Completa Oratione ultima, Sacerdos imponat dexteram manum super caput infirmi, et dicat:

Super aegros manus impónent, et bene habébunt. Jesus Maríæ Fílius, mundi salus, et Dóminus, méritis et intercessióne sanctórum Apostolórum suórum Petri et Pauli, et ómnium Sanctórum, sit tibi clemens et propítius. Amen.

Postea dicat V. Dóminus vobíscum.
R. Et cum spíritu tuo.

V. Inítium sancti Evangélii secúndum
Joánnem.

R. Glória tibi, Dómine.

Joann. 1.

Bn principio erat Verbum, et Verbum erat apud Déum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum est, in ipso vita erat, et vita erat lux hóminum: et lux in ténebris lucet, et ténebræ eam non comprehendérunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joánnes. Hic venit in testimónium, ut testimónium perhibéret de lúmine, ut omnes créderent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimónium perhibéret de lúmine. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognóvit. In própria venit, et sui eum non recepérunt. Quotquot autem recepérunt eum, dedit eis po-

testátem filios Dei fíeri, his, qui credunt in nómine ejus: qui non ex sanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri, sed ex Deo nati sunt. **Et Verbum caro factum est**, et habitávit in nobis: et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi unigéniti a patre, plenum grátiae, et veritátis.

R. Deo grátias.

Postea benedicens infirmum subjungat, dicens:

Benedictio Dei omnipoténtis, Patris, + et Fílii, et Spíritus sancti, descéndat super te, et máneat semper. R. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta.

Si fuerint plures infirmi in eodem cubiculo, vél loco, Preces et Orationes prædictæ dicantur super eos in numero plurali. Quæ omnia etiam poterunt, arbitrio Sacerdotis, breviora fieri.

MODUS JUVANDI MORIENTES.

Jngravescente morbo, Parochus infirmum frequentius visitabit, et ad salutem diligenter juvare non desinet: monebitque instante periculo se confessim vocari, ut in tempore præsto sit morienti, sumptoque sanctissimo Viatico, et sacra Unctione adhibita, si periculum immineat, statim commendationis animæ officium præstabilit, de quo infra. Sed si tempus suppetat, sequentia pietatis officia præstare poterit, si ita expedire judicaverit, pro conditione personæ.

Ac primo, si ægrotus Indulgentiam legitima auctoritate concessam consequi possit, eam illi reducat ad mentem, proponatque, quid ad eam consequendam agi debeat: præsertim, ut contrito corde sanctissimum nomen JESU semel, vel saepius invocet.

Deinde hortetur infirmum, et excitet, ut dum mente viget, eliciat actus fidei, spei, et caritatis, aliarumque virtutum, nempe:

Ut firmiter credat omnes articulos fidei, et quidquid sancta Romana Ecclesia catholica et apostolica credit, et docet.

Ut speret, Christum Dominum nostrum pro sua immensa clementia sibi fore propitium; et merito ejus sanctissimæ passionis, et per intercessionem B. Mariæ, et omnium Sanctorum, se vitam æternam consecuturum.

Ut toto corde diligat et maxime diligere cupiat Dominum Deum ea dilectione, qua illum diligunt Beati Sanctique omnes.

Ut ob amorem Dei doleat ex corde de omni offensa, qualitercumque contra Dominum Deum, et proximum commissa.

Ut ex corde ob amorem Dei parcat omnibus, qui sibi quoquo modo fuerint molesti, aut inimici.

Ut ab iis veniam postulet, quos aliquando dictis, aut factis offendit.

Ut quem patitur dolorem et morbi molestiam, propter Deum in poenitentiam peccatorum suorum patienter toleret.

Ut si Dominus sibi salutem corporis præstare dignabitur, proponat de cetero pro viribus suis a peccatis cavere, et ejus mandata servare.

Hortetur præterea, ut eo modo quo potest saltem ex corde ita per intervalla precetur:

Miserére mei, Deus, secúndum magnam misericórdiam tuam.

In te, Dómine, sperávi: non confundar in aetérnum.

In manus tuas, Dómine, comméndo spíritum meum: redemísti me, Dómine Deus veritátis.

Deus, in adjutórium meum inténde: Dómine, ad adjuvándum me festína.

Esto mihi, Dómine, in Deum protectórem.

Deus, propítius esto mihi peccatóri.

Dulcíssime Dómine Jesu Christe, per virtútem sanctíssimæ passiónis tuæ, récipe me in númerum electórum tuórum.

Dómine Jesu Christe, súscipe spíritum meum.

Maria mater grátiae, mater misericórdiae, tu me ab hoste prótege, et hora mortis súscipe.

Sancte Angele Dei, mihi custos assíste.

Omnès sancti Angeli et omnes Sancti intercédite pro me, et mihi suc-cúrrite.

Hæc, et his similia poterit prudens Sacerdos vulgari, vel latino sermone, pro personæ captu, morienti suggerere.

ORDO COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Professor arochus ad decedentis animæ commendationem accedens, Clericum saltem unum, si potest, secum habeat, qui deferat vasculum aquæ benedictæ, superpelliceum, et stolam violaceam, quibus ipse Sacerdos ante infirmi cubiculum indutus, locum ingrediens, dicat:

Pax huic dómui, et ómnibus habitantibus in ea.

Deinde aspergat ægrotum, lectum, et circumstantes aqua benedicta, dicens:

Aspérges me, Dómine, hyssópo, et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Postea Salvatoris nostri crucifixi imaginem ægroto osculandam præbeat, verbis efficacibus eum ad spem æternæ salutis erigens, ipsamque imaginem coram eo ponat, ut illam adspiciens, salutis suæ spem sumat.

Deinde accensa candela, genibus flexis, cum omnibus circumstantibus breves Litanias devote recitet, in hunc modum.

**Kyrie eléison. Christe eléison.
Kyrie eléison.**

Sancta María, ora pro eo.

Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro eo.	
Sancte Abel,	ora.
Omnis chorus Justórum,	ora.
Sancte Abraham,	ora.
Sancte Joánnes Baptísta,	ora.
Sancte Joseph,	ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophé- tæ,	oráte.
Sancte Petre,	ora.
Sancte Paule,	ora.
Sancte Andréa,	ora.
Sancte Joánnes,	ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelí- stæ,	oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini,	oráte.
Omnes sancti Innocéntes,	oráte.
Sancte Stéphane,	ora.
Sancte Laurénti,	ora.
Omnes sancti Mártires,	oráte.
Sancte Silvéster,	ora.
Sancte Gregóri,	ora.
Sancte Augustíne,	ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessó- res,	oráte.

geli,	Sancte Benedícte,	ora.
	Sancte Francísce,	ora.
ora.	Omnes sancti Mónachi et Eremítæ,	
ora.		oráte.
ora.	Sancta María Magdaléna,	ora.
ora.	Sancta Lúcia,	ora.
ora.	Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ,	
phé-		oráte.
ráte.	Omnes Sancti et Sanctæ Dei, inter-	
ora.	cédite pro eo.	
ora.	Propítius esto, parce ei, Dómine.	
ora.	Propítius esto, líbera eum, Dómine.	
ora.	Propítius esto,	líbera.
gelí-	Ab ira tua,	líbera.
ráte.	A perículo mortis,	líbera.
ráte.	A mala morte,	líbera.
ráte.	A pœnis inférni,	líbera.
ora.	Ab omni malo,	líbera.
ora.	A potestáte diáboli,	líbera.
ráte.	Per nativitátem tuam,	líbera.
ora.	Per crucem et passiónem tuam,	líbera.
ora.	Per mortem et sepultúram tuam,	líbera.
ora.	Per gloriósam resurrectiónem tuam,	
essó-		líbera.
ráte.		

Per admirabilem ascensionem tuam,
líbera.

Per grátiam Spíritus sancti Parácliti, líbera.

In die judícií, líbera.

Peccatóres, te rogámus audi nos.

Ut ei parcas, te rogámus audi nos.

Kyrie éléison. Christe éléison. Kyrie
éléison.

Deinde cum in agone sui exitus anima
anxiatur, dicantur sequentes Orationes.

Orémus.

Proficíscere, áнима christiána, de
hoc mundo, in nómine Dei Pa-
tris omnipoténtis, qui te creávit: in
nómine Jesu Christi Fílli Dei vivi,
qui pro te passus est: in nómine Spí-
ritus sancti, qui in te effúsus est: in
nómine Angelórum et Archangelórum:
in nómine Thronórum et Dominatió-
num: in nómine Principátuum et Po-
testátum: in nómine Chérubim et Sé-
raphim: in nómine Patriarchárum et
Prophetárum: in nómine sanctórum
Apostolórum et Evangelistárum: in

nómine sanctórum Mártyrum et Confessórum: in nómine sanctórum Monachórum et Eremitárum: in nómine sanctárum Vírginum, et ómnium Sanctórum et Sanctárum Dei. Hódie sit in pace locus tuus, et habitátio tua in sancta Sion. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Orémus:

Deus misericors, Deus clemens, Deus qui secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, et præteritórum críminum culpas vénia remissiónis evácuas: réspice propítius super hunc fámulum tuum N., et remissiónem ómnium peccatórum suórum tota cordis confessióne poscéntem deprecátus exaúdi. Rénova in eo, piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólica fraude violátum est: et unitáti córporis Ecclésiæ membrum redemptiōnis annécte. Miserére Dómine gemítuum, miserére lacrymárum ejus: et non ha-

bentem fiduciam, nisi in tua misericordia, ad tuæ sacramentum reconciliatiōnis admítte. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Commendo te omnipotenti Deo, carissime frater, et ei, cuius es creatura, committo: ut cum humanitatis debitum morte interveniente persolveris, ad auctorem tuum, qui te de limo terrae formaverat, revertaris. Egrediensi itaque animæ tuæ de corpore, splendidus Angelorum cœtus occurrat: judex Apostolorum tibi senatus adveniat: candidorum tibi Mártyrum triumphator exercitus obviet: liliata rutilantium te Confessorum turma circundet: jubilantium te Vírginum chorus excipiat, et beatæ quietis in sinu Patriarcharum te complexus adstringat: mitis, atque festivus Christi Jesu tibi adspéctus appáreat, qui te inter assistentes sibi júgiter interesse decernat. Ignores omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in

torméntis. Cedat tibi tetérrimus Sátanas cum satellítibus suis: in ad-véntu tuo te comitántibus Angelis contremíscat, atque in aetérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exsúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus. Sicut déficit fumus, defícient: sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei: et justi epuléntur, et exsúltent in conspéctu Dei. Confundántur ígitur et erubéscant omnes tartáreæ legíones, et minístri sátanæ iter tuum impedíre non aú-deant. Líberet te a cruciátu Christus, qui pro te crucifíxus est. Líberet te ab aetérna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Con-stítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amóena viréntia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam in electórū suórum te sorte constítuat. Redemptórem

tuum fácie ad fáciem vídeas, et præ-sens semper assístens, manifestíssimam beátis óculis adspícias veritátem. Constitútus ígitur inter ágmina beatórum, contemplatiónis divínæ dul-cédine potiáris in sácula sæculórum.
R. Amen.

Oratio.

Súscipe, Dómine, servum tuum in locum sperándæ sibi salvatiónis a misericórdia tua. R. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui ex ómnibus periculis inférni, et de láqueis pœnárum, et ex ómnibus tribulatióibus. R. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Henoch et Eliam de commúni morte mundi. R. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Noë de dilúvio. R. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Abraham de Ur Chal-dæórum. R. Amen.

Líbera, Dómine, ániam servi tui,
sicut liberásti Job de passiónibus suis.
R. Amen.

Líbera, Dómine, ániam servi tui,
sicut liberásti Isaac de hóstia, et de
manu patris sui Abrahæ. R. Amen.

Líbera, Dómine, ániam servi tui,
sicut liberásti Lot de Sódomis, et de
flamma ignis. R. Amen.

Líbera, Dómine, ániam servi tui,
sicut liberásti Móysen de manu Pha-
raónis regis Ægyptiorum. R. Amen.

Líbera, Dómine, ániam servi tui,
sicut liberásti Daniélem de lacu leó-
num. R. Amen.

Líbera, Dómine, ániam servi tui,
sicut liberásti tres púeros de camíno
ignis ardéntis, et de manu regis iní-
qui. R. Amen.

Líbera, Dómine, ániam servi tui,
sicut liberásti Susánnam de falso crí-
mine. R. Amen.

Líbera, Dómine, ániam servi tui,
sicut liberásti David de manu regis
Saul, et de manu Golíæ. R. Amen.

Líbera, Dómine, ániam servi tui,
sicut liberásti Petrum et Paulum de
carcéribus. R. Amen.

Et sicut beatíssimam Theclam Vír-
ginem et Mártyrem tuam de tribus
atrocíssimis torméntis liberásti, sic
liberáre dignérís ániam hujus servi
tui, et tecum fáciás in bonis congau-
dére cœlestibus. R. Amen.

Oratio.

Commendámus tibi, Dómine, án-
iam famuli tui N., precamúrque
te, Dómine, Jesu Christe Salvátor
mundi, ut propter quam ad terram
misericórditer descendísti, Patriar-
chárum tuórum sínibus insinuáre non
rénuas. Agnósce, Dómine, creatúram
tuam, non a diis aliénis créatam, sed
a te solo Deo vivo et vero: quia non
est álius Deus præter te, et non est
secúndum ópera tua. Lætífica, Dó-
mine, ániam ejus in conspéctu tuo,
et ne memíneris iniquitátum ejus an-
tiquárum, et ebrietátum, quas susci-
távit furor, sive fervor mali desidérii.

Licet enim peccáverit, tamen Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit, et zelum Dei in se hábuit, et Deum, qui fecit ómnia, fidéliter adorávit.

Oratio.

Delícta juventútis, et ignorántias ejus, quásumus, ne memíneris, Dómine: sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuae. Aperiántur ei cœli, collæténtur illi Angeli. In regnum tuum, Dómine, seryum tuum súscipe. Suscípiat eum sanctus Míchaël Archángelus Dei, qui milítiae cœlestis méruit principátum. Véniant illi óbviam sancti Angeli Dei, et perdúcant eum in civitátem cœlestem Jérusalem. Suscípiat eum beátus Petrus Apóstolus, cui a Deo claves regni cœlestis tráditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro eo sanctus Joánnes eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœlestia.

Orent pro eo omnes sancti Apóstoli, quibus a Dómino data est potésta ligándi, atque solvéndi. Intercédant pro eo omnes Sancti et Elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc sáculo sustinuérunt: ut vínculis carnis exútus, perveníre mereátur ad glóriam regni cœlestis, præstánte Dómino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et re-gnat in sácula sæculórum. R. Amen.

Si vero diutius laborat anima, poterit legi super eum hoc Evangelium S. Joannis.

Joann. 17.

Sublevátis óculis in cœlum Jesus, dixit: Pater, venit hora, clarifica Fílium tuum, ut Fílius tuus claríficet te: sicut dedísti ei potestátem omnis carnis, ut omne, quod dedísti ei, det eis vitam ætérnam. Hæc est autem vita ætérnā: ut cognóscant te, solum Deum verum, et quem misísti Jesum Christum. Ego te clarificávi super terram: opus consummávi, quod dedísti mihi ut fáciám: et nunc clarifica

me tu, Pater, apud temetípsum, claritáte, quam hábui, priúsquam mundus esset, apud te. Manifestávi nomen tuum homínibus, quos dedísti mihi de mundo: tui erant, et mihi eos dedísti: et sermónem tuum servavérunt. Nunc cognovérunt, quia ómnia, quæ dedísti mihi, abs te sunt: quia verba, quæ dedísti mihi, dedeis: et ipsi accepérunt, et cognovérunt vere quia a te exívi, et credidérunt quia tu me misísti. Ego pro eis rogo: Non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedísti mihi: quia tui sunt: et mea ómnia tua sunt, et tua mea sunt: et clarificátus sum in eis: et jam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te vénio. Pater sancte, serva eos in nómine tuo, quos dedísti mihi: ut sint unum, sicut et nos. Cum essem cum eis, ego servábam eos in nómine tuo. Quos dedísti mihi, custodívi: et nemo ex eis périrrit, nisi filius perditiónis, ut Scriptúra impleátur. Nunc autem ad te

vénio: et hæc loquor in mundo, ut
 hábeant gaúdium meum implétum in
 semetípsis. Ego dedi eis sermónem
 tuum, et mundus eos ódio hábuit,
 quia non sunt de mundo, sicut et ego
 non sum de mundo. Non rogo, ut tol-
 las eos de mundo, sed ut serves eos
 a malo. De mundo non sunt, sicut et
 ego non sum de mundo. Sanctífica eos
 in veritáte. Sermo tuus véritas est.
 Sicut tu me misísti in mundum, et ego
 misi eos in mundum. Et pro eis ego
 sanctífico meípsum: ut sint et ipsi
 sanctificáti in veritáte. Non pro eis
 autem rogo tantum, sed et pro eis,
 qui creditúri sunt per verbum eó-
 rum in me: ut omnes unum sint, sic-
 ut tu, Pater, in me, et ego in te,
 ut et ipsi in nobis unum sint: ut
 credat mundus, quia tu me misísti.
 Et ego claritátem, quam dedísti mihi,
 dedi eis: ut sint unum, sicut et nos
 unum sumus. Ego in eis, et tu in
 me: ut sint consummáti in unum: et
 cognóscat mundus, quia tu me misí-

sti, et dilexisti eos, sicut et me dilexisti. Pater, quos dedisti mihi, volo, ut ubi sum ego, et illi sint mecum: ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi: quia dilexisti me ante constitutio[n]em mundi. Pater juste, mundus te non cognovit: ego autem te cognovi, et hi cognoverunt, quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum, et notum faciam: ut dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego in ipsis.

Pássio Dómini nostri Jesu Christi secundum Joánnem. Joann. 18.

Bn illo tempore: Egréssus est Jesus cum discípulis suis trans torréntem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse, et discípuli ejus. Sciébat autem et Judas, qui tradébat eum, locum: quia frequénter Jesus convénerat illuc cum discípulis suis. Judas ergo cum accepisset cohórtem, et a pontíficibus et phariséis minístros, venit illuc cum latérnis, et fácibus, et armis. Jesus itaque

sciens ómnia, quæ ventúra erant super eum, procéssit, et dixit eis: Quem quáeritis? Respondérunt ei: Jesum Nazarénum. Dicit eis Jesus: Ego sum. Stabat autem et Judas, qui tradébat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum: abiérunt retrórsum, et cecidérunt in terram. Iterum ergo interrogávit eos: Quem quáeritis? Illi autem dixérunt: Jesum Nazarénum. Respóndit Jesus: Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quáeritis, sínite hos abíre. Ut implerétur sermo, quem dixit: Quia quos dedísti mihi, non pérdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gládium edúxit eum: et percússit pontíficis servum: et abs-cídit aurículam ejus déxteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: Mitte gládium tuum in vagínam. Cálicem, quem de-dit mihi Pater, non bibam illum? Cohors ergo, et tribúnus, et ministri Judæórum comprehendérunt Jesum, et ligavérunt eum: et adduxérunt eum

ad Annam primum; erat enim sacer Cáiphæ, qui erat póntifex anni illíus. Erat autem Cáiphas, qui consílium déderat Judéis: Quia expedit, unum hóminem mori pro pôpulo. Sequebátur autem Jesum Simon Petrus, et álius discípulus. Discípulus autem ille erat notus pontífici, et introívit cum Jesu in átrium pontíficis, Petrus autem stabat ad óstium foris. Exívit ergo discípulus álius, qui erat notus pontífici, et dixit ostiáriae: et introduxit Petrum. Dicit ergo Petro ancilla ostiária: Numquid et tu ex discípulis es hóminis istíus? Dicit ille: Non sum. Stabant autem servi, et minístri ad prunas: quia frigus erat, et calefaciébant se: erat autem cum eis et Petrus stans, et calefáciens se. Póntifex ergo interrogávit Jesum de discípulis suis, et de doctrína ejus. Respóndit ei Jesus: Ego palam locútus sum mundo: ego semper dócui in synagóga, et in templo, quo omnes Judæi convéniant: et in occúlto

locútus sum nihil. Quid me intérrogas? intérroga eos, qui audiérunt quid locútus sim ipsis: ecce hi sciunt quæ díixerim ego. Hæc autem cum dixísset, unus assístens ministrórum dedit álapam Jesu, dicens: Sic respóndes pontífici? Respóndit ei Jesus: Si male locútus sum, testimónium pérhibe de malo: si autem bene, quid me cædis? Et misit eum Annas ligátum ad Cáipham pontíficem. Erat autem Simon Petrus stans, et calefáciens se. Dixérunt ergo ei: Numquid et tu ex discípulis ejus es? Negávit ille, et dixit: Non sum. Dicit ei unus ex servis pontíficis, cognátus ejus, cujus abscídit Petrus aurículam: Nonne ego te vidi in horto cum illo? Iterum ergo negávit Petrus: et statim gallus cantávit. Addúcunt ergo Jesum a Cáipha in prætórium. Erat autem mane: et ipsi non introiérunt in prætórium, ut non contaminaréntur, sed ut manducárent pascha. Exívit ergo Pilátus ad eos foras, et

dixit: Quam accusatiōnem affértis ad-
vérsus hóminem hunc? Respondérunt,
et dixérunt ei: Si non esset hic ma-
lefáctor, non tibi tradidissémus eum.
Dixit ergo eis Pilátus: Accípite eum
vos, et secúndum legem vestram ju-
dicáte eum. Dixérunt ergo ei Judæi:
Nobis non licet interfícere quemquam.
Ut sermo Jesu implerétur, quem dixit,
signíficans qua morte esset moritúrus.
Introívit ergo íterum in prætórium Pi-
látus, et vocávit Jesum, et dixit ei:
Tu es rex Judæórum? Respóndit
Jesus: A temetípsō hoc dicis, an
álli dixérunt tibi de me? Respóndit
Pilátus: Numquid ego Judæus sum?
gens tua, et pontífices tradidérunt te
mihi: quid fecísti? Respóndit Jesus:
Regnum meum non est de hoc mundo:
si ex hoc mundo esset regnum meum,
mínistri mei útique decertárent, ut
non tráderer Judæis: nunc autem
regnum meum non est hinc. Dixit
ítaque ei Pilátus: Ergo rex es tu?
Respóndit Jesus: Tu dicis, quia rex

sum ego. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimónium perhíbeam veritáti: omnis, qui est ex veritáte, audit vocem meam. Dicit ei Pilátus: Quid est véritas? Et cum hoc dixisset, íterum exívit ad Judéos, et dicit eis: Ego nullam invénio in eo causam. Est autem consuetúdo vobis, ut unum dimíttam vobis in Pascha: vultis ergo dimíttam vobis regem Judæórum? Clamavérunt ergo rursum omnes, dicéntes: Non hunc, sed Barábbam. Erat autem Barábbas latro. Tunc ergo apprehéndit Pilátus Jesum, et flagellávit. Et mílités plecténtes corónam de spinis, imposuérunt cápti ejus: et veste purpúrea circumdedérunt eum. Et veniébant ad eum, et dicébant: Ave rex Judæórum: et dabant ei álapas. Exívit ergo íterum Pilátus foras, et dicit eis: Ecce addúco vobis eum foras, ut cognoscáatis, quia nullam invénio in eo causam. (Exívit ergo Jesus portans corónam spíneam, et purpúreum vesti-

mémentum.) Et dicit eis: Ecce homo. Cum ergo vidíssent eum pontífices, et ministri, clamábant, dicéntes: Crucifíge, crucifíge eum. Dicit eis Pilátus: Accípite eum vos, et crucifígitate: ego enim non invénio in eo causam. Respondérunt ei Judæi: Nos legem habémus, et secúndum legem debet mori, quia Fílium Dei se fecit. Cum ergo audísset Pilátus hunc sermónen, magis tímuit. Et ingréssus est prætórium íterum: et dixit ad Jesum: Unde es tu? Jesus autem respónsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilátus: Mihi non lóqueris? nescis, quia potestátem hábeo crucifígere te, et potestátem hábeo dimíttere te? Respóndit Jesus: Non habéres potestátem advérsum me ullam, nisi tibi datum esset désuper. Proptérea qui me trádidit tibi, majus peccátum habet. Et exínde quærébat Pilátus dimíttere eum. Judæi autem clamábant dicéntes: Si hunc dimíttis, non es amícus Cásaris: omnis enim qui

se regem facit, contradícit Cásari. Pilátus autem cum audísset hos sermones, addúxit foras Jesum: et sedit pro tribunáli, in loco, qui dicitur Lithóstrotos, hebráice autem Gábbatha. Erat autem Parascéve Paschæ, hora quasi sexta, et dicit Judáeis: Ecce rex vester. Illi autem clamábant: Tolle, tolle, crucifíge eum. Dicit eis Pilátus: Regem vestrum crucifígam? Respondérunt pontífices: Non habémus regem, nisi Cásarem. Tunc ergo trádidit eis illum, ut crucifigerétur. Suscepérunt autem Jesum, et eduxérunt. Et bájulans sibi crucem, exívit in eum, qui dicitur Calváriæ, locum, hebráice autem Gólgotha: ubi crucifixérunt eum, et cum eo állios duos, hinc et hinc, médium autem Jesum. Scripsit autem et titulum Pilátus: et pósuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarénus, Rex Judæórum. Hunc ergo titulum multi Judæórum legérunt: quia prope civitátem erat locus, ubi crucifíxus est Jesus:

et erat scriptum hebráice, græce et latíne. Dicébant ergo Piláto pontífices Judæórum: Noli scribere, Rex Judæórum: sed quia ipse dixit: Rex suum Judæórum. Respóndit Pilátus: Quod scripsi, scripsi. Mílites ergo cum crucifixíssent eum, accepérunt vestiménta ejus (et fecérunt quátuor partes, unicuíque mílti partem) et túnicam. Erat autem túnica inconsútilis, désuper contécta per totum. Dixérunt ergo ad ínvicem: Non scindámus eam, sed sortiámur de illa cujus sit. Ut Scriptúra implerétur, dicens: Partíti sunt vestiménta mea sibi: et in vestem meam misérunt sortem. Et mílites quidem hæc fecérunt. Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus, María Cléophæ, et María Magdaléne. Cum vidísset ergo Jesus matrem, et discípulum stantem, quem diligébat, dicit matri suæ: Múlier, ecce fílius tuus. Deínde dicit discípulo: Ecce mater tua. Et ex illa

hora accépit eam discípulus in sua.
Póstea sciens Jesus quia ómnia con-
summáta sunt, ut consummarétur
Scriptúra, dixit: Sítio. Vas ergo erat
pósito acéto plenum. Illi autem
spóngiam plenam acéto, hyssópo cir-
cumponéntes, obtulérunt ori ejus.
Cum ergo accepísset Jesus acétum,
dixit: Consummátum est. Et inclináto
cápite trádidit spíritum. Judæi ergo,
(quóniam Parascéve erat) ut non re-
manérent in cruce córpora Sábbato,
(erat enim magnus dies ille Sábbati)
rogavérunt Pilátum, ut frangeréntur
eórum crura, et tolleréntur. Venérunt
ergo mílites: et primi quidem fregé-
runt crura, et altérius, qui crucifíxus
est cum eo. Ad Jesum autem cum
veníssent, ut vidérunt eum jam mórt-
uum, non fregérunt ejus crura, sed
unus mílitum láncea latus ejus apé-
ruit, et contínuo exívit sanguis, et
aqua. Et qui vidiit, testimónium per-
híbuit: et verum est testimónium
ejus. Et ille scit, quia vera dicit: ut

et vos credátis. Facta sunt enim hæc, ut Scriptára implerétur: Os non comminuétis ex eo. Et íterum ália Scriptúra dicit: Vidébunt in quem transfixérunt. Post hæc autem rogávit Pilátum Joseph ab Arimathæa, (eo quod esset discípulus Jesu, occultus autem propter metum Judæórum) ut tolleret corpus Jesu. Et permísit Pilátus. Venit ergo, et tulit corpus Jesu. Venit autem et Nicodémus, qui vénérat ad Jesum nocte primum, ferens mixtúram myrrhæ, et aloës, quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Jesu, et ligavérunt illud línteis cum aromátibus, sicut mos est Judæis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hor-tus: et in horto monuméntum novum, in quo nondum quisquam pósitus erat. Ibi ergo propter Parascéven Judæórum, quia juxta erat monuméntum, posuérunt Jesum.

Oratio ad Dominum Jesum Christum de singulis articulis passionis ejus, dicenda a moriente, vel ab alio pro eo.

V. Adorámus te, Christe, et benedí-
cimus tibi.

R. Quia per sanctam crucem tuam
redemísti mundum.

Deus, qui pro redemptiōne mundi
voluísti nasci, circumcídi, a
Judáeis reprobári, a Juda traditóre
ósculo tradi, vínculis alligári, sicut
agnus ínnocens ad víctimam duci,
atque conspéctibus Annæ, Cáiphæ,
Piláti, et Heródis indecénter offérri,
a falsis téstibus accusári, flagéllis et
oppróbriis vexári, sputis cónspui,
spinis coronári, cólaphis cædi, arún-
dine pércuti, fácie velári, véstibus
éxui, cruci clavis affígi, in cruce le-
vári, inter latrónes deputári, felle et
acéto potári, et láncea vulnerári: tu,
Dómine, per has sanctíssimas pœnas
tuas, quas ego indígnus récolo, et
per sanctam crucem et mortem tuam,
líbera me (vel, si alius dicit pro eo,
líbera fámulum tuum N.) a pœnis in-
férni, et perdúcere dignérис, quo per-
duxísti latrónem tecum crucifixum.

Qui cum Patre et Spíritu sancto vi-
vis et regnas in sæcula sæculórum.
Amen.

Dici præterea possunt sequentes Psalmi.

Psalmus 117.

Gonfitémini Dómino quóniam bo-
nus: * quóniam in sæculum mi-
sericórdia ejus.

Dicat nunc Israël quóniam bonus:
* quóniam in sæculum misericórdia
ejus.

Dicat nunc domus Aaron: * quó-
niám in sæculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum:
* quóniam in sæculum misericórdia
ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum:
* et exaudívit me in latitúdine Dó-
minus.

Dóminus mihi adjútor: * non ti-
mébo quid fáciat mihi homò.

Dóminus mihi adjútor: * et ego
despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino,*
quam confídere in hómine.

Bonum est sperare in Dómino, *
quam sperare in princípibus.

Omnès gentes circuiérunt me: * et
in nōmine Dómini quia ultus sum
in eos.

Circumdántes circumdedérunt me:
* et in nōmine Dómini quia ultus sum
in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et
exarsérunt sicut ignis in spinis: * et
in nōmine Dómini quia ultus sum
in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem:
* et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dó-
minus: * et factus est mihi in sa-
lútem.

Vox exsultatiónis, et salútis * in
tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem:
déxtera Dómini exaltávit me, * déx-
tera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam: * et nar-
rábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus:
* et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justitiæ, in-
gréssus in eas confitébor Dómino: *
hæc porta Dómini, justi intrábunt
in eam.

- Confitébor tibi quóniam exaudísti
me: * et factus es mihi in salútem.

Lápidem, quem reprobavérunt aedi-
ficántes: * hic factus est in caput
ánguli.

A Dómino factum est istud: * et
est miráble in óculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dóminus:
* exsultémus, et lætémur in ea.

O Dómine salvum me fac, o Dó-
mine bene prosperáre: * benedíctus
qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dó-
mini: * Deus Dóminus, et illúxit
nobis.

Constitúite diem solémnem in con-
dénsis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor
tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi quóniam exaudísti
me: * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino quóniam bo-
nus: * quóniam in sǽculum miseri-
córdia ejus.

Glória Patri.

Psalmus 118.

Beáti immaculáti in via: * qui ám-
bulant in lege Dómini.

Beáti, qui scrutántur testimónia
ejus: * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operántur iniquitá-
tem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custo-
díri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad
custodiéndas justificatiónes tuas.

Tunc non confúndar, * cum per-
spéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directiōne cor-
dis: * in eo quod dídici judícia ju-
stitiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam: *
non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedíctus es Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus di-vítiosis.

In mandátis tuis exercébor: * et considerábo vias tuas.

In justificatióibus tuis meditábor: * non oblíviscar sermónes tuos.

Glória Patri.

Retríbue servo tuo, vivífica me: * Ret custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos: * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra: * non abscóndas a me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni tém-
pore.

Increpásti supérbos: * maledícti qui declínant a mandátis tuis.

Aufer a me oppróbrium, et con-
témptum: * quia testimónia tua ex-
quisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et ad-
vérum me loquebántur: * servus autem tuus exercebátur in justifica-
tióibus tuis.

Nam et testimónia tua meditatio
mea est: * et consílium meum justifi-
catiónes tuæ.

Adhésit paviménto ánima mea: * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti
me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ín-
strue me: * et exercébor in mira-
bílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio:
* confírma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove a me: * et
de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elogi: * judicia tua
non sum oblitus.

Adhaesi testimoniis tuis Dómine: *
noli me confundere.

Viam mandatorum tuorum cucurri,
* cum dilatasti cor meum.

Glória Patri.

Tres piæ et utiles morientibus Orationes
cum tribus Pater noster, et tribus Ave María,
in agone mortis recitandæ.

Primo dicitur: Kyrie eléison. Christe
éléison. Kyrie eléison.

Pater noster. Ave María.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, per tuam
sanctissimam agoniam, et orationem,
qua orasti pro nobis in
monte Oliveti, quando factus est sudor
tuus sicut guttæ sanguinis de-
curréntis in terram: obsecro te, ut
multitudinem sudoris tui sanguinei,
quem præ timoris angustia copiosime
pro nobis effudisti, offérre et

osténdere dignérис Deo Patri omnipoténti contra multitúdinem ómnium peccatórum hujus fámuli tui N., et líbera eum in hac hora mortis suæ ab ómnibus pœnis et angústiis, quas pro peccátis suis se timet meruísse. Qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus in sácula sæculórum.
R. Amen.

Secundo dicitur: Kyrie élison.
Christe élison. Kyrie élison.

Pater noster. Ave María.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui pro nobis mori dignátus es in cruce, óbsecro te, ut omnes amaritúdines passiónum, et pœnárum tuárum, quas pro nobis míseris peccatóribus sustinuísti in cruce, máxime in illa hora, quando sanctíssima ánima tua egréssa est de sanctíssimo córpore tuo, offérre et osténdere dignérис Deo Patri omnipoténti pro ánima hujus fámuli tui N., et líbera eum in hac hora mortis ab ómnibus pœ-

nis et passiōnibus, quas pro peccātis suis se timet meruīsse: Qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus in sécula sæculórum. R. Amen.

Tertio dicitur: Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster. Ave María.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui per os Prophétæ dixisti: In caritáte perpétua diléxi te, ídeo attráxi te míserans; óbsecro te, ut eámdem caritátem tuam, quæ te de cœlis in terram ad toleráandas ómnium passiōnum tuárum amaritúdines attráxit, offérre et osténdere dignérис Deo Patri omni-poténti pro ánima hujus fámuli tui N., et libera eum ab ómnibus passiōnibus et pœnis, quas pro peccātis suis timet se meruīsse. Et salva ánimam ejus in hac hora éxitus sui. Aperi ei jánuam vitæ, et fac eum gaudére cum Sanctis tuis in glória ætéerna. Et tu, piíssime Dómine Jesu Christe, qui redemísti nos pretiosíssimo sán-

guine tuo, miserere animæ hujus famuli tui, ut eam introdúcere digneris ad semper viréntia et amóena loca paradísi, ut vivat tibi amore indivisibili, qui a te, et ab electis tuis numquam separari potest. Qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus in sǽculorum.

R. Amen.

IN EXSPIRATIONE.

Gum vero tempus exspirandi institerit, tunc maxime ab omnibus circumstantibus, flexis genibus, vehementer orationi instantum est. Ipse vero moriens, si potest, dicat; vel si non potest, assistens, sive Sacerdos pro eo clara voce pronuntiet: **JESU, JESU, JESU.** Quod et ea quæ sequuntur, ad illius aures, si videbitur, etiam saepius repetat.

In manus tuas, Dómine, comméndo spíritum meum. Dómine Jesu Christe, suscipe spíritum meum. Sancta María,

ora pro me. María mater gratiæ,
mater misericordiæ, tu me ab hoste
prótege, et hora mortis súscipe.

Tunc ubi viget pia consuetudo, pulsetur
campana parochialis Ecclesiæ aliquibus icti-
bus, ad significandum fidelibus in urbe, vel
loco, aut extra in suburbanis exsistentibus,
instantem mortem exspirantis ægroti, ut pro
eo Deum rogare possint.

Egressa anima de corpore, statim dicatur
hoc:

R. Subveníte Sancti Dei, occúrrite
Angeli Dómini, * Suscipiéntes
ánimam ejus, * Offeréntes eam in
conspéctu Altíssimi.

V. Suscípiat te Christus qui vocávit
te, et in sinum Abrahæ Angeli
dedúcant te.

R. Suscipiéntes ánimam ejus, * Offe-
réntes eam in conspéctu Altíssimi.

V. Réquiem aetérnam dona ei, Dó-
mine, et lux perpétua lúceat ei.
* Offeréntes eam in conspéctu
Altíssimi.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie
éléison. Pater noster.

- V. Et ne nos indúcas in tentatióne.
 R. Sed líbera nos a malo.
 V. Réquiem aetérnam dona ei, Dómine.
 R. Et lux perpétua lúceat ei.
 V. A porta íferi.
 R. Erue, Dómine, ániam ejus.
 V. Requiéscat in pace.
 R. Amen.
 V. Dómine, exaúdi oratióne meam.
 R. Et clamor meus ad te véniat.
 V. Dóminus vobíscum.
 R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Tibi, Dómine, commendámus ániam fámuli tui N., ut defúnctus sáculo tibi vivat: et quæ per fragilitatem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu vénia misericordíssimæ pietatis abstérge. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Interim detur campana signum transitus defuncti pro loci consuetudine, ut audientes pro ejus anima Deum precentur. Deinde corpus de more honeste compositum, loco

decenti cum lumine collocetur: ac parva crux super pectus inter manus defuncti ponatur, aut ubi crux desit, manus in modum crucis componantur, interdumque aspergatur aqua benedicta, et interim, donec efferatur, qui adsunt, sive Sacerdotes, sive alii, orabunt pro defuncto.

DE EXSEQUIIS.

Sacras cæremonias ac ritus, quibus ex antiquissima traditione, et summodum Pontificum institutis sancta mater Ecclesia catholica in filiorum suorum exsequiis uti solet, tamquam vera religionis mysteria, christianæque pietatis signa, et fidelium mortuorum saluberrima suffragia, Parochi summo studio servare debent, atque usu retinere.

His itaque præstandis, qua par est modestia ac devotione ita se habebunt, ut ad defunctorum salutem, simulque ad vivorum pietatem, quemadmodum vere sunt, non ad quæstum ejusmodi ritus sancti instituti esse videantur.

Nullum corpus sepeliatur, præsertim si mors repentina fuerit, nisi post debitum temporis intervallum, ut nullus omnino de morte relinquatur dubitandi locus.

Quod antiquissimi est instituti, illud, quantum fieri poterit, retineatur, ut Missa, præsente corpore defuncti, pro eo celebretur, antequam sepulturæ tradatur.

Si quis die festo sit sepeliendus, Missa propria pro defunctis præsente corpore celebrari poterit; dum tamen conventionalis Missa, et Officia divina non impedianter, magnaue diei celebritas non obstet.

Caveant omnino Parochi, aliique Sacerdotes, ne sepulturæ, vel exsequiarum, seu anniversarii mortuorum officii causa quidquam paciscantur, aut tamquam pretium exigant; sed iis eleemosynis contenti sint, quæ aut probata consuetudine dari solent, aut Ordinarius constituerit. Neque permittant, ut pallia, aut alia Altaris ornamenta, ad ornatum feretri, vel tumbæ adhibeantur.

Cum autem antiquissimi ritus ecclesiastici sit, cereos accensos in exsequiis et funeribus deferre, caveant item, ne ejusmodi ritus omitatur, ac ne quid avare, aut indigne in eo committatur.

Pauperes vero, quibus mortuis nihil, aut ita parum superest, ut propriis impensis humari non possint, gratis omnino sepeliantur.

tur; ac debita lumina suis impensis, si opus fuerit, adhibeant Sacerdotes, ad quos defuncti cura pertinet, vel aliqua pia confraternitas, si fuerit, juxta loci consuetudinem.

Ubi viget antiqua consuetudo sepeliendi mortuos in Cœmeteriis, retineatur; et ubi fieri potest, restituatur: at vero cui locus sepulturæ dabitur in Ecclesia, humi tantum detur. Cadavera autem prope altaria non sepeliantur.

Sepulchra Sacerdotum, et Clericorum cu-juscumque Ordinis, ubi fieri potest, a sepul-chris laicorum separata sint, ac decentiori loco sita; atque ita, ubi commodum fuerit, ut alia pro Sacerdotibus, alia pro inferioris Ordinis Ecclesiæ ministris parata sint.

Sacerdos, aut cuiusvis Ordinis Clericus de-functus, vestibus suis quotidianis communi-bus usque ad talarem vestem inclusive, tum desuper sacro vescitu sacerdotali, vel cleri-calii, quem Ordinis sui ratio depositit, indui debet.

Sacerdos quidem super talarem vestem, amictu, alba, cingulo, manipulo, stola et ca-sula, seu planeta violacea sit indutus.

Diaconus vero induatur amictu, alba, cin-gulo, manipulo, stola super humerum sini-strum, quæ sub axilla dextera annexatur, et dalmatica violacea.

Subdiaconus autem amictu, alba, cingulo, manipulo et tunicella.

Alii præterea inferiorum Ordinum Clerici superpelliceo supra vestem talarem ornari debent, singuli prædicti cum tonsura, ac birretis suis.

Nullum porro cadaver perpetuæ sepulturæ traditum ex ulla cujusvis Ordinis Ecclesia asportari liceat, nisi de licentia Ordinarii.

Laici cadaver, quolibet generis, aut dignitatis titulo prædictus ille fuerit, Clerici ne deferant, sed laici.

Corpora defunctorum in Ecclesia ponenda sunt pedibus versus Altare majus; vel si conduntur in Oratoriis, aut Capellis, ponantur cum pedibus versis ad illarum Altaria: quod etiam pro situ et loco fiat in sepulchro. Presbyteri vero habeant caput versus Altare.

Ceterum nemo christianus in communione fidelium defunctus, extra Ecclesiam, aut Cœmeterium rite benedictum sepeliri debet; sed si necessitas cogat ex aliquo eventu aliquando ad tempus aliter fieri, curetur, ut quatenus fieri poterit, corpus in locum sacrum quamprimum transferatur; et interim semper crux capiti illius apponi debet, ad significandum illum in Christo quievisse.

**QUIBUS NON LICET DARE ECCLESIASTICAM
SEPULTURAM.**

Ignorare non debet Parochus, qui ab ecclesiastica sepultura ipso jure sunt excludendi, ne quemquam ad illam contra sacrorum Canonum decreta unquam admittat.

Negatur igitur ecclesiastica sepultura paganis, Judæis, et omnibus infidelibus; hæreticis, et eorum fautoribus; apostatis a christiana fide; schismaticis, et publicis excommunicatis majori excommunicatione; interdictis nominatim, et iis, qui sunt in loco interdicto, eo durante.

Seipsos occidentibus ob desperationem, vel iracundiam (non tamen si ex insania id accidat), nisi ante mortem dederint signa pœnitentiaæ.

Morientibus in duello, etiamsi ante obitum dederint pœnitentiaæ signa.

Manifestis, et publicis peccatoribus, qui sine pœnitentia perierunt.

Iis de quibus publice constat, quod semel in anno non susceperunt Sacraenta Confessionis, et Communionis in Pascha, et absque ullo signo contritionis obierunt.

Infantibus mortuis absque Baptismo.

Ubi vero in prædictis casibus dubium occurrit, Ordinarius consulatur.

EXSEQUIARUM ORDO.

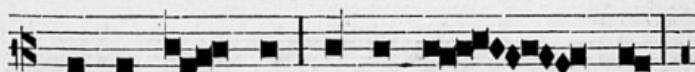
onstituto tempore, quo corpus ad Ecclesiam deferendum est, convoceatur Clerus, et alii, qui funeri interesse debent, et in parochiale, vel in aliam Ecclesiam, juxta loci consuetudinem, ordine conveniant; ac datis certis campanæ signis, eo modo et ritu, quo in eo loco fieri solet, Parochus indutus superpelliceo et stola nigra, vel etiam pluviali ejusdem coloris, clero preferente crucem, et alio aquam benedictam, ad domum defuneti una cum aliis procedit. Distribuuntur cerei, et accenduntur intorticia. Mox ordinatur Processio, præcedentibus laicorum confraternitatibus, si ad sint; tum sequitur Clerus regularis, et sacerularis per ordinem; binique procedunt, prælata cruce, devote Psalmos, ut infra, decantantes, Parocho præcedente feretrum cum luminibus; inde sequuntur alii funus comitantes, et pro defuncto Deum rite deprecantes sub silentio.

Parochus vero, antequam cadaver efferatur, illud aspergit aqua benedicta, mox dicit Antiphonam: **Si iniquitátes.** cum Psalmo **De profúndis clamávi,** etc. In fine Réquiem æté-

nam dona ei, Dómine, et lux perpétua lúceat ei. Repetit Antiphonam totam: Si iniquítates observáveris, Dómine: Dómine, quis sustinébit? Deinde cadaver effertur, Parochusque de domo procedens, statim gravi voce intonat Antiphonam: **Exsultábunt Dómino.** et cantores inchoant Psalm. Miserére, etc. Clero alternatim prosequente: ac si longitudo itineris postulaverit, dicantur Psalmi Graduales, **Ad Dóminum cum tribulárer,** etc. vel alii Psalmi ex Officio Mortuorum, et in fine cuiuslibet Psalmi dicitur: **Réquiem aetérnam dona ei, Dómine, etc.** qui Psalmi devote, distincte, gravique voce recitari debent usque ad Ecclesiam.

Ad ingressum Ecclesiæ repetitur Antiphona: **Exsultábunt Dómino ossa humiliáta.** Deinde Ecclesiam ingressi, cantant Responsorium, cantore incipiente, et Clero alternatim respondentem, videlicet:

Modus 4. *Mi-la.*

Sub-ve-ní - te San-cti De - - - i,

oc - cùr - ri - te An-ge - li Dó -
 mi-ni: * Sus-ci-pi - én-tes á - nimam
 e - - jus: * Of-fe-rén-tes e - am
 in con-spé - ctu Al - - tís-si-mi.

 V. Sus-eí-pi - at te Christus, qui
 vo - cá - vit te: et in sinum Abra-hæ
 An-ge - li de-dú - cant te.
 Suscipiéntes. ut supra.

 V. Réqui - em æ-tér-nam do-na

The musical notation consists of two staves of square neumes on four-line red staves. The first staff contains the text 'e - i, Dó - mi - ne. R. Et lux per-pé'. The second staff continues with 'tu - a lú - ce - at e - i.'. The 'R' in 'Et lux' is a large square note, and 'et' in 'et lux' is also a square note.

Offeréntes. ut supra.

Deposito feretro in medio Ecclesiae, ita ut defuncti pedes, si fuerit laicus, sint versus Altare majus; si vero fuerit Sacerdos, ut dictum est, caput sit versus ipsum Altare; et cereis accensis circa corpus; statim, nisi quid impedit, ut infra monebitur, dicatur Officium Mortuorum, cum tribus Nocturnis, et Laudibus, ut infra ponitur; et duo ex Clero incipient absolute Invitatorium:

Regem, cui ómnia vivunt: Veníte,
adorémus; et repetitur a Clero: Re-
gem, cui ómnia vivunt: Veníte, ad-
orémus.

Psalmus. Veníte, exsultémus, etc. et du-
plicantur Antiphonæ.

Ad finem Officii post Antiphonam Cantici
Benedíctus, etc. Ego sum resurréctio, etc.
dicitur Pater noster. secreto.

V. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta ínferi.

R. Erue, Dómine, ániam ejus.

V. Requiéscat in pace. R. Amen.

V. Dómine, exaudi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad té véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio.

Absólve, quásumus Dómine, ániam fámuli tui ab omni vínculo delictórum: ut in resurrectiónis glória inter Sanctos et Eléctos tuos resuscitátus respíret. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Dum in Officio dicuntur Laudes, Sacerdos cum ministris paratur ad celebrandam Missam solemnnem pro defuncto, si tempus congruens fuerit, ut in die depositionis in Missali Rómiano.

Finita Missa, Sacerdos, deposita casula, seu planéta, et manipulo, accipit pluviale nigri coloris: et Subdiaconus accipit crucem, et accedit ad feretrum, et se sistit ad caput

defuncti cum cruce, medius inter duos acolythos seu ceroferarios cum candelabris et candelis accensis: et omnes alii de Clero veniunt ordinatim in gradu suo cum candelis accensis, et stant in circuitu feretri: tum sequitur Sacerdos cum Diacono, et assistente, aliisque ministris, et facta reverentia Altari, sistit se contra crucem ad pedes defuncti, retro adstantibus ei a sinistris duobus acolythis, uno cum thuribulo et navicula incensi, altero cum vase aquae benedictae et aspersorio, et acolytho, seu Clerico tenente librum, absolute dicit sequentem Orationem:

Non intres in judicium cum servo
tuo, Dómine, quia nullus apud te
justificabitur homo, nisi per te ómni-
um peccatórum ei tribuátur re-
míssio. Non ergo eum, quæsumus,
tua judiciális senténtia premat, quem
tibi vera supplicatio fidei christiánæ
comméndat: sed grátia tua illi suc-
currénte, mereátur evádere judicium
ultiónis, qui dum víveret, insignitus
est signáculo sanctæ Trinitatis: qui
vivis et regnas in sǽcula sǽculórum.

R. Amen.

Deinde cantore incipiente, Clerus circumstans cantat sequens Responsorium:

Modus 2. *Re-fa.*

Lí-be - ra me, Dó - mi-ne, de mor-
te æ-tér - na in di - e il - la
tre - mén - da: * Quan - do cœ - li
mo - vén-di sunt et ter - ra: * Dum
vé - - - ne-ris ju-di - cá - - -
- - re sæ - cu-lum per i-gnem.
¶. Tremens factus sum e-go, et tí - -

me - o, dum discús-si - o vé - ne-rit, at-

que ven - tú - ra i - ra. Repet. Quando

cœ - li mo - vén-di sunt et ter - ra.

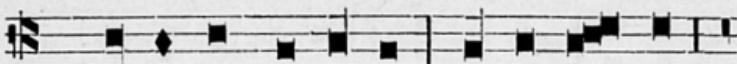
v. Di - es il - la, di - es i - ræ, ca-la-mi-tá -

tis, et mi - sé - ri - æ, di - es ma-gna

et a - má - ra val-de. Repetitum: Dum

vé - - - ne-ris ju - di - cá - -

re sæ - cu-lum per i - gnem.

V. Ré-qui-em æ-tér-nam do-na e - is,

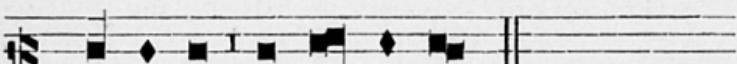

Dó - mi - ne: et lux per - pé - tu - a

lú - ce - at e - is. Repetitur: Libera me,
Dómine. usque ad **V.** Tremens.

Dum cantatur prædictum Responsorium,
Sacerdos, acolytho et Diacono ministrante,
accipit incensum de nàvica, et ponit in
thuribulum; et finito Responsorio, cantor
cum primo Choro dicit:

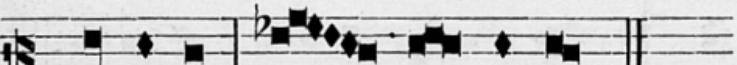
Ky-ri - e e - lé - i - son.

Et secundus Chorus respondet:

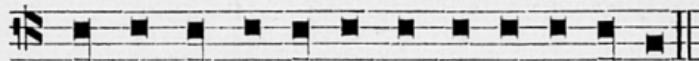
Chri-ste e - lé - i - son.

Deinde omnes simul dicunt:

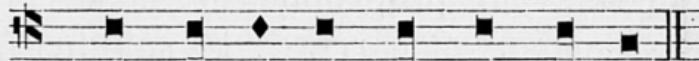

Ky-ri - e e - lé - i - son.

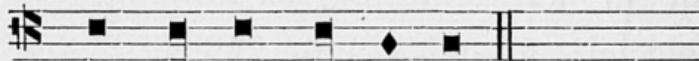
Mox Sacerdos dicit alta voce: **Pater noster;**
 et secreto dicitur ab omnibus; et ipse interim
 accipit a Diacono vel acolythō aspersorium
 aquæ benedictæ, et facta profunda inclina-
 tione cruci, quæ est ex adverso, Diacono,
 seu ministro genuflectente, et fimbrias plu-
 valis sublevante, circumiens feretrum (si transit
 ante Sacramentum, genuflectit), aspergit cor-
 pus defuncti; deinde reversus ad locum suum,
 Diacono ministrante, accipit thuribulum, et
 eodem modo circuit feretrum, et corpus incen-
 sat, ut asperserat: postea reddito thuri-
 bulo ei, a quo acceperat, stans in loco suo,
 acolytho, seu alio ministro tenente librum
 apertum ante se, dicit:

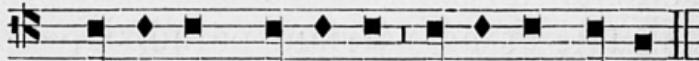
¶. Et ne nos in-dú-cas in ten-ta-ti - ó-nem.

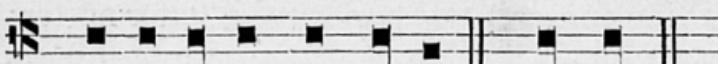
R. Sed lí - be - ra nos a ma - lo.

¶. A por - ta ín - fe - ri.

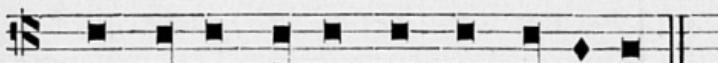
R. E - ru - e, Dó-mi-ne, á-nimam e - jus.

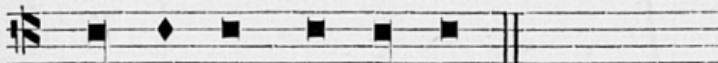
¶. Re-qui-é-scat in pa-ce. R. A-men.

¶. Dó-mine, exaú-di o-ra-ti-ónem meam.

R. Et clamor me-us ad te vé-ni-at.

¶. Dó-mi-nus vo-bís-cum.

R. Et cum spí-ri-tu tu-o.

Orémus.

Oratio.

D^eus, cui p^roprium est miseréri semper, et párcere: te súpplices exorámus pro ánima fámuli tui N., quam hódie de hoc século migráre jussísti, ut non tradas eam in manus inimíci, neque obliviscáris in finem, sed júbeas eam a sanctis Angelis súscipi, et ad pátriam paradísi per-dúci: ut quia in te sperávit, et cré-

dedit, non pœnas inférni sustíneat, sed gaúdia ætérrna possídeat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

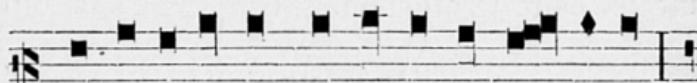
Si defunctus fuerit Sacerdos, in Oratione dicatur:

pro ánima fámuli tui N. Sacerdótis,
quam, etc.

Finita Oratione, cōrpus defertur ad sepulchrum; si tunc deferendum sit: et dum portatur, Clerici cantant Antiphonam:

Modus 8.

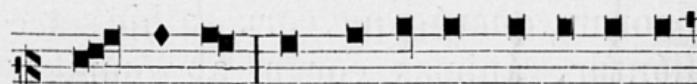
Sol-ut.

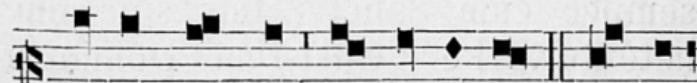
In pa-ra-dísum dedúcant te An-ge-li:

in tu-o ad-vén-tu sus-cí-pi-ant te

Már-ty-res, et per-dú-cant te in ci-vi-

tá-tem san-ctam Je - rú-sa-lem. Cho - rus

Cum autem pervenerit ad sepulchrum, si non est benedictum, Sacerdos illud benedicit, dicens hanc Orationem.

Orémus.

Deus, cuius miseratióne ánimæ fidé-
lium requiéscunt, hunc túmulum
benedícere dignáre, eíque Angelum
tuúm sanctum députa custódem: et
quorum, quarúmque córpora hic sepe-
liúntur, ánimas eórum ab ómnibus
absólve vínculis delictórum, ut in te
semper cum Sanctis tuis sine fine
lætén tur. Per Christum Dómínum
nostrum. R. Amen.

, et

æ-

um, si
edicit,

fidé-
ulum
elum
: et
epe-
ibus
n te
fine
num

Sacerdos, postquam corpus in sepulcrum fuerit inlatum, illud aspergit aqua benedicta dicens: Hódie sit in pace locus tuus et habitatio tua in Sancta Sion. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

(Deinde incenset corpus defuncti, et tumulum; ut hic in Rit. Rom.)

Sumpta deinde sancta cruce, loculum trina consignatione signans dicit: Signo corpus hoc signáculo sanctæ crucis, ut in die judíci resúrgat et vitam aetérnam possídeat. Per J. Ch. D. N. R. Amen.

Trina immissione aliquantulæ terræ loculum vel corpus tegendo, dicit sacerdos: De terra plasmásti eum, óssibus et nervis compegísti eum Dómine: resúscita eum in novíssimo die. Per J. Ch. D. N. R. Amen. Deinde dicit Ego sum etc. ut in Rituali Romano.

Dicta Oratione, Sacerdos aqua benedicta aspergat, deinde incenset corpus defuneti, et tumulum.

Quod si corpus tunc ad sepulturam non deferatur, omissa Respons.: **In paradísum**, etc. et benedictione sepulchri, si jam est benedictum, prosequatur Officium, ut infra: quod numquam omittitur; et intonet Antiphonam.

Antiphona.

Ton. II.

E - go sum. Cant. Zach. 1. Be - ne - díctus
Dó - mi - nus De - us Is - ra - él. 2. Et e - ré -
xit cornu sa - lú - tis no - bis. U e a e i.

Benedictus Dóminus Deus Israél: *
B quia visitávit, et fecit redem -
ptiónem plebis suæ:

Et eréxit cornu salútis nobis, * in
domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum,
* qui a sáculo sunt, prophetárum
ejus:

Salútem ex inimícis nostris, * et
de manu ómnium qui odérunt nos:

Ad faciéndam misericórdiam cum
pátribus nostris: * et memorári te-
staménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurávit ad Ab-
raham patrem nostrum, * datúrum
se nobis:

Ut sine timóre, de manu inimicórum
nostrórum liberáti, * serviámus illi,

In sanctitáte et justítia coram ipso,
* ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, prophéta Altíssimi
vocáberis: * præíbis enim ante fá-
ciem Dómini, paráre vias ejus.

Ad dandam sciéntiam salútis plebi
eius: * in remissiónem peccatórum
eórum.

Per víscera misericórdiæ Dei no-
stri: * in quibus visitávit nos, óriens
ex alto.

Illumináre his, qui in ténebris, et
in umbra mortis sedent: * ad diri-
géndos pedes nostros in viam pacis.

Réquiem ætérnam.

et
:
um
te-
b-
im
um
li,
so,
mi
á-
bi
m
o-
ns
et
i-
s.
o
Et repetitur Antiphona.

E-go sum re-sur-ré-cti-o et vi-
ta, qui cre-dit in me, é - ti-am si
mórtu-us fú - e - rit, vi-vet: et o-mnis
qui vi-vit, et cre-dit in me, non mo-
ri - é - tur in æ - térum.

Postea Sacerdos dicit:

**Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie
éléison. Pater noster.** Interim corpus
aspergit.

V. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R. Sed líbera nos a malo.

V. A porta ínferi.

R. Erue, Dómine, ániam ejus.

V. Requiéscat in pace.

R. Amen.

V. Dómine, exaúdi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíitu tuo.

Orémus.

Fac, quásumus Dómine, hanc cum servo tuo defúncto (vel fámula tua defúncta) misericórdiam, ut factórum suórum in pœnis non recípiat vicem, qui (vel quæ) tuam in votis ténuit voluntátem: ut sicut hic eum (vel eam) vera fides junxit fidélium turmis; ita illic eum (vel eam) tua miserátio sóciet angélicis choris. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

V. Réquiem aetérnam dona ei, Dómine.

R. Et lux perpétua lúceat ei.

V. Requiéscat in pace. R. Amen.

V. Anima ejus, et ánime ómnium fidélium defunctórum per misericórdiam Dei requiéscant in pace.

R. Amen.

Deinde a sepultura in Ecclesiam, vel in sacristiam revertentes, dicant sine cantu Antiphonam: Si iniquítates, cum Psalmo:

Psalmus 129.

De profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaúdi vocem meam:

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine: * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus:
* sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia;
* et copiosa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël, * ex ómnibus iniquitáibus ejus.

Réquiem aetérnam etc.

Si vero ob rationabilem causam, videlicet ob temporis angustiam, vel aliorum funerum instantem necessitatem, prædictum Officium Mortuorum cum tribus Nocturnis, et Laudibus dici non potest; deposito in Ecclesia

feretro cum corpore, dicatur saltem primum Nocturnum cum Laudibus, vel etiam sine Laudibus, maxime ubi ejusmodi viget consuetudo, incipiendo ab Invitatorio: **Regem,** **cui ómnia vivunt,** * **Veníte, adorémus.**

Et postea omnia alia dicantur, quæ supra præscripta sunt dicenda post Officium Mortuorum et Missam.

Quod si etiam ea fuerit temporis angustia, vel alia urgens necessitas, ut unum Nocturnum cum Laudibus dici non possit, aliae prædictæ preces et suffragia numquam omittantur.

Missa vero, si hora fuerit congruens, ritu pro defunctis, ut in die obitus, præsente corpore, non omittatur, nisi obstet magna diei solemnitas, aut aliqua necessitas aliter suadeat: et post Missam fiat, ut supra.

primum
m sine
et con-
Regem,
supra
Mor-

gustia,
octur-
aliæ
omit-
, ritu
e cor-
diei
sua-

DE OFFICIO FACIENDO
IN EXSEQUIIS ABSENTE CORPORE DEFUNCTI
ET IN DIE TERTIO, SEPTIMO, TRIGESIMO
ET ANNIVERSARIO.

i faciendæ sint Exsequiæ absente corpore, eo die, quo bene visum fuerit, in Ecclesia dicatur Officium Mortuorum, cum tribus Nocturnis, et Laudibus, et Antiphonis duplicatis, vel saltem unum Nocturnum cum tribus Lectionibus, et Laudibus, et Missa. Post Missam, Celebrans deponit manipulum et planetam, accipit pluviale nigri coloris, et præcedentibus Subdiacono cum cruce, et Clero, et duobus ceroferariis cum luminaribus accensis, et duobus acolythis, uno cum navicula ncensi et thuribulo, et altero cum vasculo aquæ benedictæ et aspersorio, et hoc libro Rituali, accedit cum Diacono a sinistris ad locum tumuli, et ibi a circumstante Clero cantatur R. **Libera me, Dómine, etc.** Interim ministratur incensum, benedicitur, et imponitur in thuribulum.

Postea dicitur: **Kyrie eléison**, Christe eléison, **Kyrie eléison**. Sacerdos dicit: **Pater noster**, et dum secreto dicitur, accipit asper-

118 Exseq. faciendæ absente corp. Def.

sorium, circuit tumbam aspergens, deinde incensat eodem modo, ut dictum est.

Postea dicit:

V. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R. Sed líbera nos a malo.

V. A porta ínferi.

R. Erue, Dómine, ániam ejus.

V. Requiéscat in pace.

R. Amen.

V. Dómine, exaúdi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Absólve, quásumus Dómine, ániam fámuli tui N. (vel fámulæ tuæ N.), ut defúnctus (vel defúncta) sáculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem carnis humána conversatióne commísit, tu vénia misericordíssimæ pietatis abstérge. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Vel dicatur Oratio, quæ dicta est in Missa, vel alia conveniens.

V. Réquiem ætérnam dona ei, Dómine.

R. Et lux perpétua lúceat ei.

V. Requiéscat in pace.

R. Amen.

Si Officium fuerit pro pluribus defunctis, Oratio et Versus dicantur in plurali numero: si fuerit mulier, in genere feminino: si fuerit Sacerdos, vel Episcopus, in Oratione exprimitur nomen dignitatis, etc.

Prædictus autem Officii ritus pro defunctis adultis tam Sacerdotibus et Clericis, quam sacerdotalibus et laicis, servari debet in Officio sepulturæ in die depositionis, sive in die tertio, septimo, trigesimo, et anniversario.

DE EXSEQUIIS PARVULORUM.

In primis admonendi sunt Parochi, ut juxta vetustam et laudabilem Ecclesiarum consuetudinem, parvulorum corpuscula non sepeliantur in communibus et promiscuis Cœmeteriorum et Ecclesiarum sepulturis; sed ut pro illis in parochialibus Ecclesiis, et illarum Cœmeteriis, quatenus comode fieri potest, speciales et separatos ab

aliis loculos et sepulturas habeant, seu fieri curent, in quibus non sepeliantur, nisi qui baptizati fuerint infantes, vel pueri, qui ante annos discretionis obierunt.

In funere parvulorum ut plurimum non pulsantur campanæ; quod si pulsentur, non sono lugubri, sed potius festivo pulsari debent.

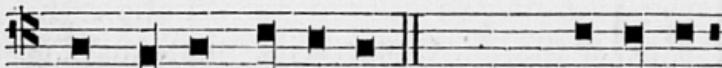
ORDO SEPELIENDI PARVULOS.

Gum igitur infans vel puer baptizatus defunctus fuerit ante usum rationis, induitur juxta ætatem, et imponitur ei corona de floribus, seu de herbis aromaticis et odoriferis, in signum integratatis carnis et virginitatis; et Parochus superpelliceo et stola alba indutus, et alii de Clero, si ad sint, præcedente cruce, quæ sine hasta defertur, accedunt ad domum defuncti cum Clerico aspersorium deferente.

Sacerdos aspergit corpus, deinde dicit:

1. Antiphona.

Ton. II.

Sit nomen Dó-mi-ni. Ps. 112. Laudá-te

pú - e - ri Dó-mi-num. E u o u a e.

Psalmus 112.

Laudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sáculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster,
qui in altis hábitat, * et humília rés-
plicít in cœlo, et in terra?

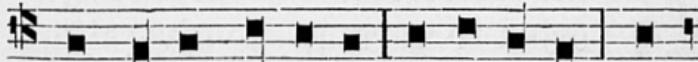
Súscitans a terra ínopem, * et de
stércore érigens paúperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus,
* cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in do-
mo, * matrem filiórum lætántem.

Glória Patri.

1. Antiphona.

Sit nomen Dómi-ni be-ne-díctum, ex

hoc nunç, et us - que in sæ-cu-lum.

Dum portatur ad Ecclesiam, dicatur Psalm.
Beáti immaculáti, etc. (pag. 84); et si tempus
superest, dici potest Psalm. **Laudáte Dómi-**
núm de cœlis, etc. (pag. 125) cum aliis duo-
bus sequentibus, et in fine **Glória Patri, etc.**

Cum autem pervenerit ad Ecclesiam, di-
catur:

2. Antiphona.

Ton. VI.

Hic ac - cí - pi - et. Ps. 23. Dó-mi - ni

est ter-ra et ple - ni-tú - do e-jus.

E u o u a e.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus:
* orbis terrárum, et univérsi, qui
hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum:
* et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini?
* aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens máñibus et mundo corde,
* qui non accépit in vano ánimam
suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dó-
mino: * et misericórdiam a Deo sa-
lutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum,
* quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras,
et elevámini portæ aeternáles: * et
introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dómi-
nus fortis et potens: Dóminus potens
in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras,
et elevámini portæ aeternáles: * et
introíbit rex glóriæ.

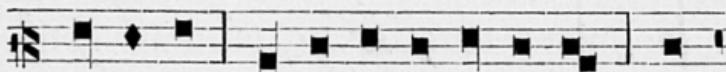
Quis est iste rex glóriæ? * Dómi-
nus virtútum, ipse est rex glóriæ.

Glória Patri.

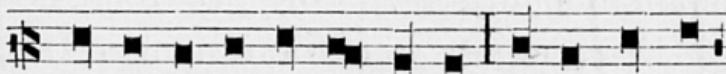
2. Antiphona.

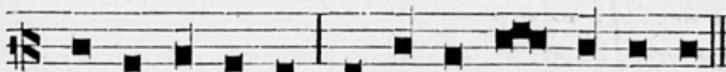
Hic ac - cí - pi - et be - ne - di - ctí - ónem a

Dó - mi - no , et mi - se - ri - cór - di - am a

De - o sa - lu - tár - i su - o : qui - a hæc est

ge - ne - rá - ti - o quærén - ti - um Dóminum.

Postea dicitur:

**Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie
éléison. Pater noster.** secreto. Interim
corpus aspergit.

℣. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R. Sed líbera nos a malo.

℣. Me autem propter innocéntiam
suscepísti.

R. Et confirmásti me in conspéctu
tuo in æténum.

℣. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Omnípotens et mitíssime Deus, qui ómnibus párvulis renátis fonte Baptismatis, dum migrant a sáculo, sine ullis eórum méritis, vitam íllico largíris ætérnam, sicut ánimæ hujus párvuli hódie crédimus te fecísse: fac nos, quásimus Dómine, per intercessiónem beátæ Maríæ semper Vírginis, et ónnium Sanctórum túorum, hic purificátis tibi méntibus famulári, et in paradíso cum beátis párvulis perénniter sociári. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Dum portatur ad tumulum, et etiamsi tunc non portetur, dicitur

3. Antiphona.

Ton. IV. Fin. 1.

The musical notation consists of two staves of square neumes on a four-line staff system. The first staff begins with a large square neume on the top line, followed by a series of smaller neumes on the top, middle, and bottom lines. The second staff begins with a small square neume on the top line, followed by a series of neumes on the top, middle, and bottom lines. The lyrics are written below the staves: "Jú-ve-nes. Ps. 148. Lau-dá-te Dó-mi-num de cœ-lis. E u o u a e."

Psalmus 148.

Laudáte Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus:
* laudáte eum omnes virtutes ejus.

Laudáte eum sol et luna: * laudáte eum omnes stellæ, et lumen.

Laudáte eum cœli cœlorum: * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et créata sunt.

Státuit ea in aetérnum, et in sǽculum sǽculi: * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracones, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum: * quæ fáciunt verbum ejus:

Montes, et omnes colles: * ligna fructífera, et omnes cedri.

Béstiae et univérsa pécora: * serpentes, et vólucres pennátæ.

Reges terræ, et omnes pópuli: *
príncipes, et omnes júdices terræ.

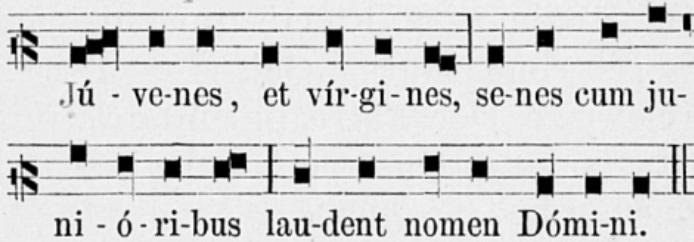
Júvenes, et vírgines: senes cum
junióribus laudent nomen Dómini: *
quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum et ter-
ram: * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus: *
fíliis Israël, pópulo appropinquánti
sibi.

Glória Patri.

3. Antiphona.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie
eléison. Pater noster. secreto.

V. Et ne nos indúcas in tentatiónenem.

R. Sed líbera nos a malo.

V. Sínite párvulos veníre ad me.

R. Tálium est enim regnum cœlórum.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

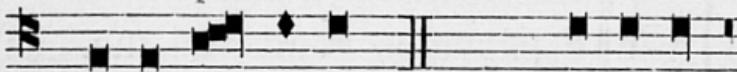
Orémus.

Omnípotens, sempítérne Deus, sanctæ puritatis amátor, qui ánimam hujus párvuli ad cœlórum regnum hódie misericórditer vocáre dignátus es: dignéris étiam, Dómine, ita nobíscum misericórditer ágere, ut méritis tuæ sanctíssimæ passiónis, et intercessióne beátæ Maríæ semper Vírginis, et ómniū Sanctórum túorum, in eódem regno nos cum ómnibus Sanctis et Eléctis tuis semper fárias congaudére. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sǽculórum. R. Amen.

Deinde Sacerdos corpus aspergat aqua benedicta, et thurifecet, similiter et tumulum: postea sepeliatur. Cum autem a sepultura revertuntur in Ecclesiam, dicatur:

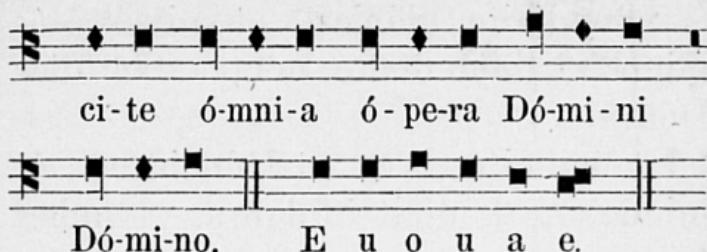
4. Antiphona.

Ton. VII. Fin. 1.

Be-ne-dí - ci-te.

Cant. Be-ne-dí-

Canticum trium puerorum. Dan. 3.

Benedícite ómnia ópera Dómini Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sácula.

Benedícite Angeli Dómini Dómino:
* benedícite cœli Dómino.

Benedícite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Dómino: * benedícite omnes virtutes Dómini Dómino.

Benedícite sol, et luna Dómino: * benedícite stellæ cœli Dómino.

Benedícite omnis imber, et ros Dómino: * benedícite omnes spíritus Dei Dómino.

Benedícite ignis, et æstus Dómino:
* benedícite frigus, et æstus Dómino.

Benedícite rores, et pruína Dómino: * benedícite gelu, et frigus Dómino.

Benedícite glácies, et nives Dómino: * benedícite noctes, et dies Dómino.

Benedícite lux, et ténebrae Dómino: * benedícite fúlgura, et nubes Dómino.

Benedícat terra Dóminum: * laudet, et superexáltet eum in sácula.

Benedícite montes, et colles Dómino: * benedícite univérsa germínantia in terra Dómino.

Benedícite fontes Dómino: * benedícite mária, et flúmina Dómino.

Benedícite cete, et ómnia, quæ movéntur in aquis, Dómino: * benedícite omnes vólucres cœli Dómino.

Benedícite omnes béstiae, et pécora Dómino: * benedícite filii hóminum Dómino.

Benedícat Israël Dóminum: * laudet et superexáltet eum in sácula.

Benedícite sacerdótes Dómini Dómino: * benedícite servi Dómini Dómino.

Benedícite spíritus, et ánimæ ju-
storum Dómino: * benedícite sancti,
et húmiles corde Dómino.

Benedícite Ananía, Azaría, Mísael
Dómino: * laudáte et superexaltáte
eum in sácula.

Benedicámus Patrem et Fílium cum
sancto Spíritu: * laudémus et super-
exaltémus eum in sácula.

Benedíctus es Dómine in firma-
ménto cœli: * et laudábilis, et glo-
riósus, et superexaltátus in sácula.

4. Antiphona.

Be-ne - dí - ci - te Dó - mi-num omnes .
e - lé - ctí e - jus, á - gi - te di - es læ -
tí - ti - æ, et con - fi - té - mi-ni il - li.

Deinde ante Altare dicit Sacerdos :

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, qui miro órdine Angelórum
ministéria, hominúmque dispén-
sas: concéde propítius; ut a quibus
tibi ministrántibus in cœlo semper
assístitur, ab his in terra vita nostra
muniátur. Per Christum Dóminum
nostrum. R. Amen.

órum
spén-
uibus
mper
ostra
num

EX APPENDICE AD RITUALE ROMANUM.

Benedictio adulti ægrotantis.

Sacerdos cubiculum ægrotantis ingrediens dicat:

V. Pax huic dómui.

R. Et ómnibus habitántibus in ea.

Et continuo ad infirmum accedens subjugat:

V. Adjutorium nostrum † in nōmine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dómine, exaudi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Intróeat, Dómine Jesu Christe,
domum hanc ad nostræ humili-
tatis ingréssum pax et misericórdia
tua: effúgiat ex hoc loco omnis ne-

quítia dæmonum, adsint Angeli pa-
cis, domúmque hanc déserat omnis
malígna discórdia. Magnífica, Dó-
mine, super nos nomen sanctum tu-
um: et bénedic nostræ conversatióni:
Qui sanctus et pius es, et pérmiges
cum Patre et Spíritu sancto in sá-
cula sæculórum. R. Amen.

Orémus.

Réspice, Dómine, fámulum tuum
(vel fámulam tuam) in infirmitáte
córporis laborántem, et ánimam ré-
fove quam creásti: ut castigatióibus
emendátus (vel emendáta), contínuo
se séntiat tua miseratióne salvátum
(vel salvátam). Per Christum Dómi-
num nostrum. R. Amen.

Orémus.

Misericors Dómine, fidélium conso-
látor, quásumus imménsam pie-
tatem tuam, ut ad intróitum humili-
tatis nostræ hunc fámulum tuum (vel
hanc fámulam tuam super lectum do-
lóris sui jacéntem, visitáre dignéris,

sicut socrum Simónis visitásti: propítius adésto ei, Dómine, quátenus prístina sanitáte recépta, gratiárum tibi, in ecclésia tua, réferat actíones: Qui vivis et regnas Deus in sácula sæculórum. R. Amen.

Deinde, extendens dexteram versus caput ægroti, dicat:

Dóminus Jesus Christus apud te † sit, ut te deféndat: intra te † sit, ut te consérvet: ante te † sit, ut te ducat: post te † sit, ut te custódiat: super te † sit, ut te benedícat: Qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sácula sæculórum. R. Amen.

Benedictio Dei omnipoténtis, Patris, et Fílli †, et Spíritus sancti, descéndat super te, et máneat semper. R. Amen.

Demum aspergat infirmum aqua benedicta.

Eadem Benedictio pro pluribus Infirmis.

Omnia ut supra sed in numero plurali.

Benedictio puerorum ægrotantium.

Pueri infirmi, qui ad hunc usum rationis pervenerunt, ut ipsis præberi possit Sacramentum Extremæ Unctionis, iis adjuvantur exhortationibus et precibus, quæ describuntur in Rituali Romano, ubi de visitatione et cura Infirmorum, prout feret temporis opportunitas, et eorumdem ægrotantium status.

Verum pro ceteris junioribus pueris infirmis adhiberi poterunt sequentes preces.

Sacerdos igitur infirmi cubiculum ingressus, primum dicat:

V. Pax huic domui.

R. Et omnibus habitantibus in ea.

Mox infirmum et lectum ejus et cubiculum aspergat nihil dicens.

Deinde dicere poterit supra infirmum Psalmum Laudáte púeri Dóminum, laudáte nomén Dómini (p. 121), cum Glória Patri. in fine.

Postea dicat:

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. secreto.

V. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R. Sed libera nos a malo.

V. Deus noster miserétur.

R. Custódiens párvulos Dóminus.

V. Sínite párvulos veníre ad me.

R. Tálium est enim regnum cœlórum.

V. Dómine, exaudi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, cui cuncta aduléscunt, et per quem adulta firmántur: exténde déxteram tuam super hunc fámulum tuum (vel hanc fámulam tuam), in ténera aëtate languéntem: quátenus vigóre sanitatis recépto, ad annórum pervéniat plenitúdinem, et tibi fidéle, gratúmque obséquium indesinénter præstet ómnibus diébus vitæ suæ. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat, etc. R. Amen.

Orémus.

Pater misericordiarum, et Deus totius consolatiónis, qui creatúræ tuæ multíplici pietáte cónsulens, non

solum ánimæ sed ipsi cónpori cura-tiónis grátiam benígnus infúndis: hunc párvulum infírmum (vel hanc párvu-lam infírmam) a lecto ægritúdinis erígere, et Ecclésiæ tuæ sanctæ, suísque paréntibus incólumem resti-túere dignérис; ut cunctis prolongátæ sibi vitæ diébus, grátia et sapiéntia coram te et homínibus profíciens, in justítia et sanctitáte tibi sérviat, et débitas misericórdiæ tuæ réferat gra-tiárum actíones. Per Christum Dó-minum nostrum. R. Amen.

Orémus.

Deus, qui miro órdine Angelórum ministéria, hominúmque dispén-sas: concéde propítius; ut, a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita hujus púeri (vel puéllæ) muniátur. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Completa Oratione ultima, Sacerdos im-ponat dexteram manum super caput infirmi, et dicat:

Super ægros manus impónent, et
bene habébunt. Jesus, Maríæ Fílius,
mundi salus et Dóminus, méritis et
intercessióne sanctórum Apostolórum
suórum Petri et Pauli, et ómnium
Sanctórum, sit tibi clemens et pro-
pítius. Amen.

Quod sequitur Evangelium, pro temporis
opportunitate et pro ægrotantis puéri paren-
tum desiderio, Sacerdotis arbitrio dici poterit.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Inítium sancti Evangélii secúndum
Joánnem.

R. Glória tibi, Dómine.

Dum Sacerdos dicit Inítium etc. facit si-
gnum crucis de more super se in fronte, ore
et pectore; similiter super puerum infirmum,
si non potest se signare.

In princípio erat Verbum, et Ver-
bum erat apud Deum, et Deus erat
Verbum. Hoc erat in princípio apud
Deum. Omnia per ipsum facta sunt:
et sine ipso factum est nihil, quod
factum est: in ipso vita erat, et vita
erat lux hóminum: et lux in ténebris

lucet, et ténebræ éam non comprehendérunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joánnes. Hic venit in testimónium, ut testimónium perhibéret de lúmine, ut omnes créderent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimónium perhibéret de lúmine. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognóvit. In própria venit, et sui eum non recepérint. Quotquot autem recepérint eum, dedit eis potestátem filios Dei fieri, his, qui credunt in nómine ejus: qui non ex sanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri, sed ex Deo nati sunt. (Hic genuflectitur.) Et Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiae et veritátis. R. Deo grátias.

Postea benedicens puerum infirmum, subjugat dicens:

Benedictio Dei omnipoténtis, Patris, et Fílii †, et Spíritus sancti, descéndat super te, et máneat semper. R. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta.

Si fuerint plures infirmi in eodem cubiculo vel loco, Orationes et Benedictio prædictæ dicuntur super eos numero plurali.

Benedictio linteraminum pro infirmis.

V. Adjutorium nostrum in nōmine Dómini.
R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dóminus vobíscum.
R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Dómine Jesu Christe, qui per tactum fimbrium vestimentorum tuorum mulierem fluxu sanguinis laborantem, aliósque passim infírmos sanare dignátus es, et per sudária, et semicíncitia Apóstoli tui Pauli languores et spíritus nequam ab infírmis eádem virtúte fugásti: præsta, quássumus; ut qui his vestimentis, velis,

et linteamínibus, quæ in tuo nōmine
bene † dícimus, indúti vel opérti
fuerint, sanitátem mentis et cónporis
percípere mereántur. Qui vivis et re-
gnas in sácula sáculórum. R. Amen.

Benedictio cujuscumque medicinæ.

V. Adjutorium nostrum in nōmine Dó-
mini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, qui mirabíliter hóminem
creásti, et mirabílius reformásti,
qui váriis infirmitátibus, quibus de-
tinétur humána mortálitas, multíplici
remédio succúrrere dignátus es: pro-
pítius esto invocatiónibus nostris, et
sanctam tuam de cœlis bene † di-
ctiōnem super hanc medicínam in-
funde; ut ille, qui eam súmpserit
(vel hi, qui eam súmpserint), sanitá-
tem mentis et cónporis percípere

mereáatur (vel mereántur). Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Et mox aspergat medicinam aqua benedicta.

Benedictio domus novæ.

(Ex Rit. Rom.)

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

E Deum Patrem omnipoténtem supplíciter exorámus pro hac domo, et habitatóribus ejus, ac rebus: ut eam bene † dícere, et sancti † ficáre, ac bonis ómnibus ampliáre dignérис: tríbue eis, Dómine, de rore cœli abundántiam, et de pinguedine terræ vitæ substántiam, et desidéria voti eórum ad efféctum tuæ miseratiónis perdúcas. Ad intróitum ergo nostrum bene † dícere, et sancti † ficáre dignérис hanc domum,

sicut benedícere dignátus es domum Abraham, Isaac, et Jacob: et intra paríetes domus istíus, Angeli tuæ lucis inhábitent; eámque, et ejus habitatóres custódiant. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Deinde aspergat aqua benedicta.

Benedictio ad omnia.

Haec benedictionis formula adhiberi potest a quovis Sacerdote pro omnibus rebus, de quibus specialis benedictio non habetur in Rituali Romano.

V. Adjutórium nostrum in nōmine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, cujus verbo sanctificántur ómnia, benedictiónem tuam ef-funde super creatúram istam (vel creatúras istas): et præsta, ut quis-quis ea (vel eis) secúndum legem et vo-luntátem tuam cum gratiárum actiόne

usus fúerit, per invocátióne sanctíssimi Nómínis tui, córporis sani-tátem, et ánimæ tutélam, te auctóre, percípiat. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Deinde illam (vel illas) Sacerdos aspergt aqua benedicta.

Formula benedicendi
**quatuor Scapularia Ss. Trinitatis,
B. M. V. de Monte Carmelo, Immacul.
Conceptionis, ac Septem Dolorum.**

Pro Sacerdotibus Congreg. Ss. Redemptoris.

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dómine, exauídi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Dómine Jesu Christe, ómnium caput fidélium, et humáni géneris salvátor, qui tégumen nostræ morta-

litatis induere dignatus es: obsecramus immensam largitatis tuae abundantiam, ut indumenta haec in obsedium Ss. Trinitatis instituta, neque non in honorem B. V. Matris tuae sine labe conceptae, doloresque tuos ac vices per amanter dolentis, et Carmelitum ordinem suo patrocinio decorantis, ita bene + dicere et sanctificare digneris, ut qui (vel quae) ea assumperint, eadem Genitrix tua intercedente, te quoque salutare nostrum, corpore et anima induere mereantur. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. R. Amen.

Aspergit aqua benedicta, et illa imponit,
dicens:

I. Accipite habitum Ordinis Ss.
Trinitatis in fidei, spei, et caritatis augmentum, ut induatis novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia et sanctitate.

II. Accipite habitum Ordinis B.
Mariæ V. de Monte Carmelo,

ut ejus patrocínio ab omni er-
róre et adversitáte liberáti,
Dómino fidéliter serviátis.

- III. Accípite scapuláre devotórum
B. Maríae V. sine labe con-
céptæ, ut ejus intercessióne
ab omni inquinaménto mundáti
ad vitam perveniátis aetérnam.
- IV. Accípite hábitum servórum B.
Maríae V. septem dolóres ejus
devóte recoléntium, ut dolóres
ipsos assídue recogitántes, pás-
sio D. N. Jesu Christi sit in
corde et córpore vestro.

Ego ex facultáte apostólica mihi
delegáta, recípio vos in participatió-
nem bonórum spirituálium et Indul-
gentiárum, quibus prædícti Ordines
seu Congregatiónes pollent. In nó-
mine Pa † tris, et Fí † lii, et Spíri-
tus † sancti. Amen.

¶. Salvos fac servos tuos.

R. Deus meus, sperántes in te.

¶. Mitte eis auxílium de sancto.

R. Et de Sion tuére eos.

148* Formula bened. quat. Seap. Ss. Trinit. etc.

V. Esto eis, Dómine, turris fortitú-dinis.

R. A fácie inimíci.

V. Nihil profíciat inimícus in eis.

R. Et filius iniquitátis non appónat nocére eis.

V. Dómine, exaúdi oratióne meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

A désto, Dómine, supplicatióibus nostris, et quibus in tuo Nómíne sacros hábitus imposúimus, ita bene-
+ dícere dignérí, ut tuæ grátiae coo-
perántes, vitam cónsequi mereántur
ætérnam. Per Christum Dóminum
nostrum. R. Amen.

Benedictio Dei omnipoténtis Pa-
+ tris, et Fí + lli, et Spíritus + sancti,
descéndat super vos et máneat
semper. Amen.

Si plures sint omnes primo induantur, deinde
formula pronuntietur super omnes simul.

EX SUPPLEMENTO
AD RITUALE ROMANUM
PRO USU CLERI
PROVINCIÆ ECCLESIAE ULTRAJECTENSIS.

~~~~~  
**DE COMMUNIONE INFIRMORUM.**

Initio. Pag. 1<sup>o</sup>.

Cum frequenter uno tractu successivo plura infirmo sint administranda, Viaticum de quo hic, Extrema Unctio (de qua a pag. 13) et Benedictio Apostolica (de qua a pag. 23), prævie notetur, in quantum non urget necessitas, servandos esse singulorum ritus, et signanter pro singulis distinctam faciendam esse confessionem generalem, sive conjunctim, sive seorsim administrentur, et quamvis præmissa fuerit confessio sacramentalis. Quoad ea vero quæ non ad ipsam administrationem, sed ad accessum vel recessum pertinent, animadvertantur sequentia.

Ob locorum circumstantias permittitur, ut privatim et absque comitatu ad infirmos deferatur SSma Eucharistia, uti pariter sacrum Oleum pro Extrema Unctione; prætermitti itaque poterunt ea, quæ, in Ritualis de Com-

munione infirmorum et Extrema Unctione præscriptis, comitatum aut publicum accessum vel recessum concernunt.

Præterea ubi clero nostro de speciali privilegio indulgetur, ut in ædibus parochialibus vascula cum SSma Eucharistia Oleoque infirmorum in tabernaculo seu capsa congrua, annuente Ordinario, asservare liceat; capsa isthæc sit decenter ornata, corporali mundo munita, clave rite obserata, atque existat in loco seu conclavi nitido et ab omni destinatione profana segregato, nec negligatur grave Ecclesiæ præceptum de lumine diu noctuque ardente; congruit utique ut in oratorio illo SSma Eucharistia seorsim recludatur in tabernaculo supra aliquod Altare elevato: ast meminerint parochi, in oratoriis domesticis Missas absque peculiari indulto celebrari non posse.

Sacerdos domum infirmi ingressus, dicto **Pax huic dómui** etc. sacram deponit Bursam, ac genuflectit; casu autem quo sacrum Oleum deferret absque SSma Eucharistia, post **Pax huic dómui** etc., deposito sacro Oleo, assumeret stolam, utpote qua utendum tunc non foret in delatione, et crucem infirmo porrigeret pie deos-

culandam. His respective peractis,  
aqua benedicta aspergit infirmum et  
cubiculum, atque casu quo non adasset  
SSma Eucharistia, circumstantes; in-  
terim dicit Antiphonam *Aspérges me,*  
et reliqua, ut pag. 4.

Ad §. Præmoneat. pag. 2. (in fine).

Sanctissimus Dom. Noster opportunas fa-  
cultates concedere dignatus est R̄mis Or-  
dinariis pro tempore hujus Provinciæ indul-  
gendi (in locis tamen ubi adest omnino gravis  
causa frigoris vel aëris intemperie) opem  
pileoli in deferendo publice Viaticum ad in-  
firmos, tamen extra civitatem vel oppidum.

Vasculum cum vino adhibere necesse non  
est: sed expedit, ut praeter vasculum cum  
aqua communi ad abluendos sacerdotis digi-  
tos, adsit alterum cum aqua benedicta et  
palma, qua infirmum et cubiculum asperget  
sacerdos.

Ad §. His dictis. pag. 5.

Cum confessio sacramentalis fuerit  
peracta, et assumpta ob eam stola vio-  
lacea, postmodum reassumatur alba.

Ad Misereátrum et Indulgéntiam di-  
citur pro uno in singulari tui, tuis,

**te, tuorum, tibi,** sicut pro Sacramento Pœnitentiae, et ita pariter pro Extrema Unctione et pro Benedictione Apostolica; pro Communione vero unius etiam personæ sanæ servatur numerus pluralis præscriptus in Rit. Rom. (ordo adm. s. Com., ubi etiam discriminem est in colore).

**Ad §. His expletis. pag. 7.**

Si nulla supersit sacra Hostia, cum manu benedicit more solito sub formula **Benedictio Dei omnipot. etc.** et stolam tunc exuit. Dum autem conferenda simul est Extrema Unctio, ad hanc prius procedit, stolæ albæ substituendo violaceam, (quam postea pro reportanda SSma Eucharistia iterum permutabit).

~~~~~  
**DE SACRAMENTO
EXTREMÆ UNCTIONIS.**

Ad §. Si quis autem laborat. p. 11.

Quando infirmus in periculo versatur adeo urgente, ut timendum sit ne

perficiendis unctionibus singulis tempus desit, in unico inungatur sensu, qui se primum obviam dederit: oculi tamen, quantum fieri potest, eligan-
tur. Unctio tunc fiat sub hac unica forma:

Per istam sanctam Unctionem, † et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dóminus quidquid deliquisti per sensus, visum, auditum, odoratum, gustum et tactum. Amen. At si id liceat, singuli quinque sensus ungantur, dum pronuntiando hanc generalem formam exprimuntur. Post unctionem ita peractam, si supervivat infirmus, suppleantur preces omissæ, dicendo: **Adjutorium nostrum etc.**, vel inchoando ab eo loco ubi ob instantaneum periculum fuerint abruptæ.

Ad §. Quinque. pag. 12.

Unctio renum, ex Pontificio Indulto Neerlandiae Diecesisibus concesso, etiam in viris omittitur. Ejus autem loco, pariter ex Apostolica

venia; in aliquibus Diocesibus adhibetur in viris unctionis ad pectus post unctionem ad os sub forma: Per istam sanctam unctionem †, et suam piissimam misericordiam, indulget tibi Dominus quidquid per cogitationes et affectus cordis deliquisti. Amen.

ORDO ADMINISTRANDI SACRAMENTUM
EXTREMÆ UNCTIONIS.

Ad §. Quæ orationes. pag. 17.

Cum Rituale hic expresse statuat, vulgari sermone fieri posse confessionem generalem, præbere juvat translationem, quæ tamen pro sacra Communione vel Benedictione Apostolica textui latino non substituatur.

Ik belijd aan den almachtigen God, de heilige Maria altijd Maagd, den heiligen Aartsengel Michael, den heiligen Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle heiligen, en U Vader: dat ik zeer gezondigd heb door gedachte,

woord en werk: door mijne schuld,
door mijne schuld, door mijne grootste
schuld. Daarom smeek ik de heilige
Maria altijd Maagd, den heiligen
Aartsengel Michael, den heiligen Jo-
annes den Dooper, de heilige Apo-
stelen Petrus en Paulus, alle Heiligen,
en U Vader, voor mij tot den Heer
onzen God te bidden.

Misereáтур tui etc. Indulgéntiam etc.

Dein admonentur adstantes, ut pro
infirmo orent; si recitant Litanias, has
infirmo adaptare possunt, dicendo.
v. g. (latine vel vernacule) Miserére
ei, ora pro eo, libera eum Dómine etc.

Ad §. Minister. pag. 18.

Globuli bombacei similisve rei, quibus tersa
sunt loca inuncta, dum commode asportari
nequeunt, statim comburantur.

Ad §. Ad extreum. pag. 22.

Post præmissas orationes, ad impertiendam
Benedictionem Apostolicam, si ex facultate
accepta danda sit, illico proceditur; infirmum
tamen prævie disponere expedit aliqua ex-
hortatione.

Ad §. Admoneat. pag. 22.

Est utique summopere laudandum, quod ipsi parochi eorumve in sacro ministerio adjutores agonizantibus pro loco et tempore assistant, et nihil prætermittatur de iis quæ Rituale hic et postmodum inculcat; verum tamen cum ordinarie et communiter censeri queant impediti, curabunt ut obsequium illud præstetur, quoad fieri potest, saltem per laicos homines pios, et christiana charitate præditos, quemadmodum commendatur § Quod si, de Visitatione et cura infirmorum.

DE VISITATIONE
ET CURA INFIRMORUM.

Ad §. Deinde qua. pag. 29.

Quod hic de medicis, apud nos observari nequit.

DE EXSEQUIIS.

Ad §. Quod antiquissimi. p. 94.

„Prudentibus quorundam parochorum consiliis admoniti, inquit Benedictus XIV (De Sacrif. Missæ sect. 2. §. CCIV et Instit. Eccl. XXXVI. n. 16), minime præcepimus, dum

Bononi ferrent peracta termin terique contem propo ut fru pauper. Qu mope propt nisi i injun exsta retinim

G staris Sub ad e sacri ubi sun vis, ad adu sq vel au va

Bononiæ moraremur, ne cadavera tumulo inferrentur, nisi prius res divina coram ipsis peracta fuisset: monimus tamen ne id prætermitteretur, ne quæ a Rituali Romano veterique Ecclesiæ consuetudine præscripta sunt, contemni viderentur." Exinde varia dicit se proposuisse media, quibus parochi current, ut fructu SSmi Sacrificii non destituantur pauperes.

Quoad Officium Defunctorum, etsi sit summopere commendandum, indulgetur tamen propter rationes peculiares ut omitti queat, nisi in quantum a fundatoribus legitime foret injunctum. Ubi vero specialis de eodem officio exstat consuetudo ab Episcopo adprobata, ea retineatur.

Generatim quoque ob legem civilem præstari nequeunt ea, quæ in Rituali (ante Resp. *Subvenite*) præscribuntur de publica cadaveris ad ecclesiam delatione; ast cujusque personæ sacra sepultura donandæ cadaver privatim, ubi inde nullæ a potestate civili timendæ sunt molestiæ aliaque non obstat ratio gravis, deferatur in ecclesiam, ut cuncta quæ ibi ad ferestrum peragenda præscribit Rituale pro adultis hic, pro parvulis autem pag. 122 et sqq. integre expleantur, sive cantando cum vel sine sacris Ministris, sive legendo. Ubi autem in pagis viget consuetudo, secundum variam exsequiarum classem, aut Parochiæ

extensionem alia cadavera ad domum defuncti, alia ad locum aliquem determinatum, alia ad ingressum in coemeterium, vel ad Ecclesiae aut Sacelli januam excipiendi, ea retinenda est.

Ad §. Si quis. pag. 94.

Tum a Missa exsequiali, tum etiam ab omni cantu et Solemnitate in reliquis funeralibus abstineatur in Triduo sacro Hebdomadæ Majoris; et nihil eorum fiat tempore expositi publice SSmi Sacramenti, nisi occludatur interim in Tabernaculo. Occurrente Dominica Paschatis vel Pentecostes, vel alio festo quo universaliter gaudet ritu duplici primæ classis, aut proprio respective Festo primarii Patroni loci Titulive ecclesiæ, vel hujus Dedicationis, a Missa exsequiali abstinentum pariter est, et nulla ante meridiem peragantur funeralia. Præterea die Dominica vel festiva de præcepto, præterquam quod ob exequias alia Officia statis horis peragenda turbare non liceat, Missa exsequialis celebrari nequit per sacerdotem ad applicationem pro populo ea die adstrictum; nec prætermitti potest Missa Conventualis, nec Missa Processionis S. Marci vel Rogationum, nec votiva solemnis, si qua injuncta foret.

Quatenus nullum istiusmodi obstat impedimentum, funeralia possunt quælibet peragi,

si præsens in ecclesia sistitur cadaver; dummodo quoad Missam, haec in cantu juxta Rubricas celebretur. Ex peculiari privilegio nobis conceditur, ut pro paupere absque cantu Missa exsequialis celebretur iisdem diebus, quibus cantari non prohibetur, ut supra, dummodo præsens sit cadaver; atque absente cadavere Missam exsequiale non solum cantare, sed etiam pro paupere sine cantu celebrare liceat qualibet die, dummodo non obstat aliquod de impedimentis jam indicatis, nec celebretur Feria secunda vel tertia Paschatis vel Pentecostes, aut in qualicunque Festo duplici primæ classis, neque post diem sepulturæ celebretur umquam die Dominica, aut in Festo duplici secundæ classis, vel alio adnexam habente obligationem in populo, etiamsi abrogatam (v. g. S. Annæ 26 Julii, S. Silvestri 31 Decembris); præterea die Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum sumenda absque variatione est Missa ea die præscripta, quoties absens est cadaver, etsi nondum sepultum.

Demum serio advertatur, quacumque die privatas Defunctorum Missas excludente qualcumque privilegium esse intelligendum de Missa defunctorum unica pro eodem defuncto in eadem ecclesia, adeoque nullam aliam legi vel cantari posse, quantumvis solemniter celebrarentur exsequiæ, et nequidem unicam

exsequiale posse celebrari casu quo alia jam die foret cantata, vel quoad pauperem lecta. Generatim insuper non absque gravi motivo ultra diem sepulturæ, aut, subsistente causa, æquo diutius transferatur Missa exsequialis; et sedulo admoneantur Christifideles, ne sine causa rationabili exsequias solemnes diutius transferri committant. De aliis absente cadavere peragendis sermo erit ubi de absolutione, de qua ad pag. [163.]

EXSEQUIARUM ORDO.

Ad §. Finita Missa. pag. 102.

Si qua causa superveniens urgeret, ut præscripta absolutio cum inhumatione statim fiat ante Missam, hæc tamen eodem tunc gaudeat privilegio ac si præsente cadavere celebraretur. Si post Missam vel infra hanc ad Offer torium oblationes fidelium recipiuntur, id decenter et congrue fiat, non usurpando ea quæ pro SSmo Sacrificio destinata sunt, sed alia quæ tali usui unice inserviant. Si habenda est Oratio funebris, post Missam ante absolutionem fit in habitu prout in aliis concionibus, nisi forte concionaretur ipse celebrans, qui stolam et albam non exuit. Celebrans alii quoque committere potest introductionem

cadaveris et Officium, non autem absolutio-
nem et inhumationem, quæ cum iisdem pa-
riter fiunt ministris sacris qui in Missa inser-
vierunt, aut sine ministris sacris si sine iis
celebrata est Missa. Ubi neque laici ministri
abundant, liber celebrantis in aliquo pulpito
ad feretrum collocari potest, et in aliquo pede
crux, circa quam deponi quoque possent can-
delabra. Ad feretrum defuncti sacerdotio non
insigniti stat celebrans aliquantulum versus
cornu Epistolæ, ne Altari dorsum integre
vertat; id ad feretrum sacerdotis non ob-
servat crucifer, quia ipsius Christi sustinet
imaginem.

Ad §. Non intres. pag. 103.

Hanc orationem legit, vel in tono Lectio-
nis canit celebrans, nihil immutando, etsi pro
femina, vel ex causa urgente pro pluribus
simul fierent exsequiæ.

Ad §. Finita oratione. p. 109.

Vehementer in Domino commen-
dandum est, ut, ubi fieri potest, cœ-
meterium sit ecclesiæ contiguum et
circumseptum, ita ut lex civilis non
obstet, quominus ibi explentur præ-
scripta Ritualis; dum id fieri nequit,

in ipsa ecclesia Antiphona **In Paradísum**, Canticum **Benedictus**, et reliqua hic injuncta recitentur vel canantur ad feretrum, quod tunc efferatur post **V. Anima ejus etc.**, celebrante cum ministris suis ad sacristiam revertente sub recitatione Psalmi **Dé profundis** cum Antiphona (ut p. 115). Post **Benedictus** sub Oratione Dominica aspersio feretri fit triplici tractu in utroque latere, ut supra.

Juxta consuetudinem in Diœcesi Harlemensi jamdiu receptam, et fidelibus caram, sacerdos, postquam corpus in sepulcrum fuerit inlatum, illud aspergit aqua benedicta dicens: **Hódie sit in pace locus tuus et habitatio tua in Sancta Sion.** Per Christum Dóminum nostrum. **R. Amen.** (*Deinde incenset corpus defuncti, et tumulum. Cf. Rit. Rom. ut supra p. 111.*) Sumpta deinde sancta cruce, loculum trina consignatione signans dicit: **Signo corpus hoc signáculo sanctæ † crucis, ut in die judíci resúrgat †,** et

vitam ætérnam + possídeat. Per J. Ch. D. N. R. Amen. Trina immissione aliquantulæ terræ loculum vel corpus tegendo, dicit sacerdos: De terra plasmásti eum, óssibus et nervis compégisti eum, Dómine: resúscita eum in novíssimo die. Per J. Ch. D. N. R. Amen. Deinde dicit Ego sum etc. ut in Rituali Romano.

DE OFFICIO FACIENDO

IN EXSEQUIIS, ABSENTE CORPORE DEFUNCTI,
ET IN DIE TERTIO, SEPTIMO, TRIGESIMO ET
ANNIVERSARIO.

Ad §. Si faciendæ. pag. 117.

Absente cadavere absolutio fit vel ad tumulum, ut hic, vel ad pannum funebrem, ut infra. Sicut feretrum cum cadavere præsentे, ita tumulus feretrum repræsentans in medio ecclæsie erigitur, ita ut versus Altare sit caput tumuli pro Sacerdote, imum tumuli pro alio defuncto; sed tam

pro sacerdote quam alio defuncto,
cum absens sit cadaver, Crux infra
absolutionem sustinetur inter tumulum
et ingressum ecclesiæ, ac celebrans
stat inter tumulum et Altare, aliquan-
tulum versus cornu Epistolæ. Inchoat-
tur absolutio a Responsorio **Líbera me**
omissa Oratione **Non intres**; dein im-
positio thuris, aspersio tumuli, ejus-
que incensatio sicut ad feretrum; Ora-
tione **Absólve** vel alia congrua ter-
minatur, et pro ultimo vale celebrans,
dum manu tumulo benedicit, canit
versum **Réquiem ætérnam**, cantores
vero alterum Requiéscat.

Verum tamen ipsa die sepulturæ,
quando cadaveris in ecclesiam delatio
prætermittenda est, tunc post dictam
Orationem **Absólve** aliamve congruam
addatur Canticum **Benedictus** cum
Antiphona **Ego sum** et reliquis, sicut
supra ad pag. 111 et sqq.; hoc ser-
vato discrimine, ut post Orationem
Fac quæsumus sub versu **Réquiem**
ætérnam celebrans tumulo benedicat.

Quando tumulus non erigitur, prædicta absolutio simili modo fiat ad pannum funebrem, qui post Missam in medio presbyterio extenditur: ita tamen ut in cornu Epistolæ ad Altare sicut initio Missæ stet celebrans; sed dicto ibi **Pater noster** accedit ad medium Altare, ubi se vertit, et inde stans pannum triplici tractu aspergit, et pariter incensat, ac statim reddit ad cornu Epistolæ ut prosequatur **Et ne nos indúcas in tentatióne** etc., similiter alteram facit aspersionem, si ob diem sepulturæ Canticum **Benedictus** cum reliquis addat ut supra; in fine ad versum **Réquiem aetérnam** panno non benedicit, sed remanet facie versus Altare. Non adhibetur Crux Processionis, cum e presbyterio exeundum non sit; ministri sacri, si assistant, stant a latere celebrantis, ita ut Diaconus ministret a latere dextro, sed sub aspersione et incensatione panni a sinistro, in altero autem latere sit subdiaconus.

Ad §. Prædictus. pag. 119.

V. supra p. [156]. Ad §. *Quod antiquissimi*. Dum cadaver in ecclesiam non defertur, si non celebretur Missa Defunctorum, ab officio defunctorum et ab absolutione ad tumulum vel pannum funebrem abstinentem non solum est casu quo præsente cadavere non possent cantari, sed etiam quoties ritus officii diei est duplex primæ classis, ac post sepulturam omni die Dominica, in festo duplice secundæ classis, vel annexam habente obligationem in populo, etsi abrogatam (26 Julii, 31 Decembris), infra octavas privilegiatas, in harum Vigiliis, infra Hebdomadam Majorem et Feria quarta Cinerum (omni nimirum die qua prohibetur Missa Defunctorum qualiscumque præter exequiales); de cætero admittuntur quidem dicta funeralia, sed ea semper lege ut nihil admittatur et nequidem tumulus sit erectus eo tempore quo celebratur Missa alia quam Defunctorum.

DE EXSEQUIIS PARVULORUM.

Ad §. In primis. pag. 119.

Ut parvuli cadaver ad ecclesiam sit deferendum et sacra sepultura donandum requiritur certitudo baptismi ei vivo legitime

collati; certitudinem in casu sufficientem præbet generatim testimonium personæ fide dignæ, etiam unius. Non ea quæ hic, sed ea quæ in Exsequiis Adultorum servari præscribuntur, servanda regulariter sunt pro iis qui obierunt post septennium completum, cum ætas ista communiter ut regula habeatur ad dijudicandum utrum quis annos discretionis sit adeptus.

ORDO SEPELIENDI PARVULOS.

Ad §. Cum autem. p. 122.

Præcedentia de publica cadaveris in ecclesiam delatione sunt generatim omittenda, quemadmodum pro adultis ea quæ Responsorium Subveníte antecedunt. Post depositum itaque in medio ecclesiæ feretrum, ac post celebratam Missam si fuerit expetita, exsequiæ inchoantur Psalmo Dómini est terra sub Antiphona Hic accípiet (vel Hæc accípiet, aut etiam in plurali, si quando pro pluribus simul). Quoad memoratam Missam, si dies votivas privatas permittat, op-

time congruit votiva de Angelis. Post dictum Psalmum sub Oratione Dominica aspersio feretri fit solum triplici tractu absque ullo circuitu.

Ad §. Dum portatur. p. 125.

Ubi ecclesiæ contiguum vel circum-septum non est cœmeterium, feretrum non efferatur nisi post terminatam Orationem **Omnípotens** ac factam triplici tractu sine circuitu aspersio-nem feretri peractamque similiter incensationem cum thure prævie benedicto, dum nimirum celebrans cum suis ad Altare revertitur sub cantico **Benedícite** et reliquis.

Post
Do-
tri-

um-
rum
tam
tam
sio-
in-
ne-
rum
cico

